

Kỹ thuật y học

MỤC LỤC

CHIỤ TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN
TRƯỞNG BAN BIÊN TẬP
PGS.TS. **TTND Vũ Đình Chính**
Hiệu trưởng

PHÓ TRƯỞNG BAN BIÊN TẬP:
ThS. **Đình Thị Diệu Hằng**
ThS. **Phạm Xuân Thành**

BAN BIÊN TẬP
TS. **Trần Thị Minh Tâm**
TS. **Phạm Thị Nguyên**
TS. **Trần Quang Cảnh**
TS. **Trần Văn Việt**
ThS. **Huỳnh Thị Bình**
CN. **Khúc Kim Lan**

THƯ KÝ BAN BIÊN TẬP
ThS. **Lê Thúy Hương**
Giấy phép xuất bản số:
01/GP-XBBT

Sở Thông tin & Truyền thông
Hải Dương

cấp ngày 23/12/2010
In 500 cuốn khổ 19 cm x 27cm, tại

**Cơ sở in Văn hóa phẩm
và Văn phòng phẩm**

Nhà 64 Bách Khoa – Hà Nội

Nộp lưu chiếu tháng 11/2011

LƯU HÀNH NỘI BỘ

TIN TỨC – SỰ KIỆN

04

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

1. Tôn sư trọng đạo - nét văn hóa truyền thống xưa và nay 10
2. Tại sao tôi lựa chọn nghề Y 12
3. Coi trọng giáo dục Y đức cho Học sinh sinh viên ngành Y 13
4. Vấn đề y đức trong ngành xét nghiệm 14
5. Y đức trong chẩn đoán hình ảnh 15
6. Đạo đức người vật lý trị liệu – một bộ phận quan trọng của đạo đức y học 16
7. Coi trọng đạo đức người điều dưỡng 18
8. Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương với vấn đề coi trọng đạo đức nhà giáo 21

CHÂN DUNG NHÀ KHOA HỌC

PGS.TS. Vũ Đình Chính 23

KHOA HỌC THƯỜNG THỨC

9. Bệnh viêm da dị ứng do côn trùng 25
10. Dinh dưỡng theo mùa 26

VĂN NGHỆ

11. Thơ 29
12. Vui cười 31

CÙNG SUY NGẪM

13. Lời thề Hippocrates 31
14. 9 điều y huấn cách ngôn và những lời răn của Hải Thượng Lãn Ông 31
15. Qui ước đạo đức ngành y của Hiệp hội Y khoa Thế giới 32

ĐỊA CHỈ:

SỐ 1 VŨ HỤY, PHƯỜNG THANH BÌNH, THÀNH PHỐ HẢI DƯƠNG, TỈNH HẢI DƯƠNG

Tel: 0320 3 891799 FAX: 0320 3 891897

Email: hmtu@vnn.vn Website: www.hmtu.edu.vn

10 sự kiện năm học 2010 - 2011

1. Là cơ sở đào tạo trực thuộc Bộ Y tế đầu tiên triển khai đào tạo theo học chế tín chỉ cho bậc học Cao đẳng và Đại học Điều dưỡng - Kỹ thuật y học;
2. Xây dựng xong chương trình giáo dục đào tạo Cử nhân Điều dưỡng Gây mê hồi sức và Điều dưỡng Nha khoa;
3. Tổ chức Hội nghị khoa học, Lễ kỷ niệm 50 năm ngày truyền thống và đón nhận Huân chương Độc lập hạng Nhì trang trọng, ấn tượng;
4. Được Bộ trưởng Bộ Y tế phê duyệt Dự án đầu tư xây dựng phát triển Trường giai đoạn II (2011 - 2015); Khởi công xây dựng Trung tâm Kỹ thuật thuộc Bệnh viện Trường và Nhà giảng đường Đặng Thùy Trâm kéo dài;
5. Labo Xét nghiệm ATVSTP được công nhận đạt chuẩn ISO/IEC 17025: 2005;
6. Hoàn thành cổng thông tin điện tử và đổi mới phần mềm quản lý đào tạo;
7. Xuất bản "Bản tin Kỹ thuật y học";
8. Là thành viên chính thức tham gia Dự án "Nâng cao chất lượng đào tạo Điều dưỡng - AP" của Trường QUT- Australia; Ký kết bản ghi nhớ hợp tác với Trường Đại học Khoa học ứng dụng Turku - Phần Lan và Trường Voltaire - Cộng hòa Pháp
9. Triển khai thu thập minh chứng và viết tiêu chí đảm bảo chất lượng đào tạo;
10. Tổ chức thành công Đại hội nhiệm kỳ của tổ chức Công đoàn, Đoàn thanh niên và Hội sinh viên.

5 MỤC TIÊU NĂM HỌC 2011 - 2012

1. Đổi mới đào tạo dựa trên năng lực, tiếp tục đào tạo theo học chế tín chỉ, coi trọng khâu đánh giá, đảm bảo chuẩn đầu ra;
2. Phát triển quy mô đào tạo một cách hợp lý, hạn chế đào tạo hệ vừa làm vừa học, có lộ trình tiến tới ngừng đào tạo trung cấp, tăng tỷ trọng cung ứng dịch vụ y tế, nghiên cứu khoa học, đào tạo liên tục và đào tạo văn bằng 2;
3. Phát triển đội ngũ giảng viên, cán bộ viên chức theo hướng chuẩn hóa, chuyên môn hóa; Tập trung nâng cao trình độ ngoại ngữ cho giảng viên;
4. Huy động mọi nguồn lực để xây dựng cơ sở vật chất Nhà trường, lấy tự chủ là chính đáp ứng tốt công tác đào tạo và cung ứng dịch vụ y tế;
5. Thực hiện dân chủ, minh bạch, xiết chặt kỷ cương; tập trung vào lãnh đạo quản lý để thay đổi; Xây dựng Trường văn hóa, vững mạnh toàn diện

8 NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NĂM HỌC 2011 - 2012

1. Tiếp tục đào tạo theo học chế tín chỉ; Hoàn thành biên soạn giáo trình đào tạo đại học, bài giảng điện tử; các bộ môn Khoa học cơ bản, Y học cơ sở rà soát lại nội dung dạy - học các học phần liên quan đảm bảo phù hợp, thiết thực đối với từng chuyên ngành, tránh trùng lặp; Dựa vào thế mạnh của từng bộ môn, xây dựng và triển khai đào tạo bổ túc, đào tạo liên tục và cung ứng dịch vụ y tế. Hạn chế đào tạo hệ vừa làm vừa học, có lộ trình tiến tới ngừng đào tạo trung cấp.
2. Chuyển hướng Đào tạo điều dưỡng dựa trên năng lực, thực hành dựa vào bằng chứng nhằm tạo động lực cho việc đổi mới ở các chuyên ngành khác; hoàn thành các hoạt động của dự án SMS, dự án AP- QUT và triển khai thực hiện dự án mua sắm theo nguồn vốn ADB; chuẩn bị và tiến hành đào tạo từ xa về Kỹ thuật hình ảnh và xạ trị với Trường Lycée Voltaire (Pháp) vào đầu năm 2012; tiếp tục tổ chức khóa thực tập Điều dưỡng quốc tế cho sinh viên Trường Đại học Điều dưỡng quốc gia Nhật Bản.
3. Tập trung nâng cao trình độ ngoại ngữ cho cán bộ giảng viên và HSSV; đặc biệt là giảng viên bộ môn điều dưỡng để đủ điều kiện học thạc sỹ, tiến sỹ ở nước ngoài. Sớm chấm dứt hợp đồng đối với những giảng viên vi phạm quy chế làm việc, giảng dạy và những giảng viên không đạt chuẩn về chuyên môn, đặc biệt là ngoại ngữ. Bộ môn Ngoại ngữ đảm bảo việc đào tạo cho sinh viên Đại học/ Cao đẳng cuối khóa phải đạt trình độ tương đương chứng chỉ B về ngoại ngữ.
4. Tiếp tục thực hiện cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh"; Xây dựng môi trường văn hóa, xanh - sạch - đẹp; mở rộng dân chủ, minh bạch, xiết chặt kỷ cương nề nếp. Kiện toàn bộ môn Y đức và Y xã hội học, xây dựng quy tắc đạo đức các chuyên ngành Điều dưỡng - Kỹ thuật y học, đặc biệt coi trọng việc đào tạo y đức, các kỹ năng mềm, phong cách lối sống và cách giao tiếp ứng xử cho HSSV
5. Xây dựng hoàn thiện Trung tâm thông tin mạng, hoàn chỉnh kết nối phần mềm quản lý và đào tạo với cổng thông tin điện tử; xây dựng quy chế cập nhật thông tin trên website; bổ sung phần mềm kế toán tài chính đảm bảo việc thu phí qua thẻ ATM và xây dựng phần mềm quản lý thư viện.
6. Đổi mới quản lý, tập trung vào đội ngũ lãnh đạo, quản lý và học sinh sinh viên để thay đổi; thực hiện công khai, minh bạch trong mọi lĩnh vực tài chính kế toán, xây dựng, mua sắm, tổ chức cán bộ...; giải quyết các công việc theo đúng quy trình và quy định hiện hành
7. Tranh thủ mọi nguồn lực, đặc biệt là nguồn thu hợp pháp tại Trường nhằm phục vụ cho xây dựng và mua sắm trang thiết bị; hoàn thành Nhà giảng đường Đặng Thùy Trâm (kéo dài); đẩy nhanh tiến độ xây dựng Trung tâm kỹ thuật Bệnh viện; khởi công xây dựng khu giảng đường - thư viện.
8. Đưa phòng khám bệnh mới và Khoa Tiết niệu - Thận nhân tạo vào hoạt động; Triển khai cung ứng dịch vụ tại Labo Xét nghiệm an toàn vệ sinh thực phẩm; Mở rộng cung ứng dịch vụ y tế cho các cơ quan, đơn vị, đặc biệt là người lao động tại các khu công nghiệp tỉnh Hải Dương;

■ Ngày 27/10/2011, tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương, Bộ Y tế đã **tổ chức Lễ công bố Quyết định của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc bổ nhiệm chức danh Phó Hiệu trưởng phụ trách kinh tế cho Ks. Nguyễn Thành Hưng, Trường phòng Hành chính quản trị.**

Phát biểu tại buổi Lễ, AHLĐ.PGS.TS Nguyễn Việt Tiến - Thứ trưởng Bộ Y tế đánh giá cao những kết quả đạt được của Nhà trường trong những năm qua và đề nghị Đảng ủy, Ban giám hiệu, cán bộ, giáo viên và HSSV trong Nhà trường đoàn kết, khắc phục khó khăn, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ Đào tạo, NCKH & cung ứng dịch vụ y tế, đảm bảo cung cấp nguồn nhân lực Điều dưỡng - KTV Y tế chất lượng cao. Đồng thời Thứ trưởng cũng chúc mừng và mong tân Phó Hiệu trưởng sẽ hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

■ Từ ngày 25 đến ngày 30/7/2011, 91 giảng viên và sinh viên **Trường Đại học Điều dưỡng quốc gia Nhật Bản (NCNJ)** đã triển khai khóa thực tập Điều dưỡng quốc tế tại trường. Trong thời gian thực tập, đoàn đã tìm hiểu về chương trình đào tạo Điều dưỡng của Việt Nam và Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương, thăm và tìm hiểu về hoạt động chăm sóc của điều dưỡng tại một số bệnh viện trung ương, tỉnh, các bệnh viện huyện, trạm y tế xã....đồng thời tham gia giao lưu văn hóa cùng các sinh viên Nhà trường. Kết thúc khóa thực tập, GS. Hamamoto YOKO - Trường NCNJ đã phát biểu: khóa thực tập đã diễn ra đúng kế hoạch, đảm bảo chất lượng, hiệu quả, an toàn và đạt được các mục tiêu mong đợi đồng thời bày tỏ mong muốn được mở rộng hơn nữa mối quan hệ hợp tác với Trường trong lĩnh vực nghiên cứu, thực hành để nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực điều dưỡng.

■ Ngày 22/7/2011, **Đoàn công tác Nhật Bản do ông YAMAGUCHI Isamu – cán bộ đàm phán Vụ Đông Nam và Tây - Nam Á (Bộ Ngoại giao Nhật**

Bản) làm trưởng đoàn đã đến thăm và làm việc tại Trường nhằm tìm hiểu thực trạng đào tạo nguồn nhân lực điều dưỡng của Việt Nam giúp cho việc đàm phán giữa hai chính phủ Nhật Bản và Việt Nam về vấn đề đưa lao động điều dưỡng và hộ lý Việt Nam sang làm việc tại Nhật Bản.

■ Ngày 11/8/2011, **Ngài Francis TRIQUET - Hiệu trưởng Trường Voltaire Cộng hòa Pháp và phu nhân đã đến thăm và làm việc tại Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương.** Trong chương trình làm việc lãnh đạo hai trường đã trao đổi, thống nhất nội dung và lộ trình triển khai hợp tác đào tạo.nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực Kỹ thuật hình ảnh như chương trình đào tạo, trao đổi giảng viên và sinh viên, đồng thời chuẩn bị điều kiện để triển khai đào tạo tiếng Pháp cho giảng viên và sinh viên chuyên ngành Kỹ thuật hình ảnh của Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương.

■ Trong 2 ngày 17-18/7/2011, trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã **tổ chức khóa tập huấn về khai thác tư liệu và xây dựng bài giảng điện tử** cho các giảng viên của Trường với sự hỗ trợ của giảng viên Công nghệ thông tin của Trường Đại học Y Hà Nội. Trong khóa tập huấn, các học viên được thực hành kỹ thuật xây dựng bài giảng điện tử bằng các phần mềm ứng dụng, phương pháp ghi âm, ghi hình, đưa âm thanh và video, chèn và quản lý Flash vào bài giảng... Những kiến thức và kỹ năng được trang bị từ khóa học sẽ giúp các giảng viên của trường hoàn thiện bài giảng điện tử để công khai trên Website trường phục vụ cho việc tự học tập của HSSV, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của Nhà trường.

■ Ngày 1/10/2011, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã **tổ chức Hội nghị sơ kết 01 năm đào tạo theo học chế tín chỉ (2010 – 2011).** Trên cơ sở kết quả bước đầu đã khẳng định đào tạo theo học chế tín chỉ là xu thế tất yếu do vậy - Hiệu trưởng TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính yêu cầu:

năm học 2011-2012 tập thể cán bộ, giảng viên, HSSV cần tiếp tục tăng cường công tác giáo dục, truyền thông về đào tạo theo học chế tín chỉ, hoàn chỉnh đề cương chi tiết học phần, giáo trình, quy trình kỹ thuật theo hướng đào tạo theo năng lực, tăng cường cơ sở vật chất phục vụ đào tạo, đổi mới và hoàn thiện cơ chế tài chính đồng thời tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát để đảm bảo chất lượng giảng dạy và học tập góp phần nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực Điều dưỡng - Kỹ thuật y học.

■ Tính đến hết tháng 10/2011 Nhà trường đã hoàn thành kỳ tuyển sinh Đại học, Cao đẳng năm 2011 cho hơn 12.000 thí sinh đăng ký dự thi. Trường đã làm thủ tục nhập học cho 642 thí sinh Hệ Đại học, 646 thí sinh Hệ Cao đẳng, 324 thí sinh hệ Trung cấp và 446 thí sinh Đại học liên thông hệ vừa làm vừa học, trong đó có hơn 200 chỉ tiêu trúng tuyển NV2 hệ cao đẳng với điểm tuyển các chuyên ngành từ 15.5 đến 18.5 điểm. Công tác tuyển sinh năm 2011 của Trường đã được chuẩn bị chu đáo, thực hiện nghiêm túc, an toàn và đúng quy chế; việc xét tuyển, báo trúng tuyển và tổ chức nhập học đúng quy trình và đảm bảo chỉ tiêu được giao năm 2011, được Thanh tra Bộ Giáo dục & Đào tạo và Bộ Y tế đánh giá cao.

■ Thực hiện kế hoạch hoạt động của Dự án SMS, ngày 5-6/9/2011, tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức Hội thảo: **góp ý tài liệu dạy-học kỹ năng điều dưỡng**. Tham dự Hội thảo có ông Trần Đức Thuận, Phó vụ trưởng Vụ khoa học và Đào tạo Bộ y tế - Giám đốc dự án SMS; Giáo sư Genevieve Gray và Tiến sĩ Yvonne Osborn - chuyên gia đại học QUT (Australia); Lãnh đạo trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương cùng các giảng viên điều dưỡng của 12 trường thuộc dự án SMS. Các đại biểu tham gia Hội thảo đã đóng góp ý kiến về nội dung và cách viết sau khi đại diện các trường trình bày bản nháp 1, đồng thời cùng bàn bạc, xây dựng kế hoạch và thống nhất giải pháp thực hiện để sớm hoàn thành tài liệu dạy học kỹ năng điều dưỡng.

■ Trong ba ngày 7 - 9/ 9/2011, trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức hội thảo: “ **Thiết kế khung chương trình đào tạo điều dưỡng dựa trên năng lực**” cho các giảng viên của Trường có tham gia biên soạn chương trình đào tạo. Tại hội thảo, GS Genevieve Gray; TS.YVonne Osborne - chuyên gia trường Đại học Công nghệ Queensland (QUT) đã giới thiệu cách xây dựng khung chương trình, sử dụng tiêu chuẩn năng lực điều dưỡng trong chương trình, cách viết mục tiêu chương trình, phương pháp và chỉ tiêu đánh giá học viên...trên cơ sở ý kiến hội thảo viên, các chuyên gia đã cùng trao đổi, thảo luận để thống nhất kế hoạch xây dựng khung chương trình đào tạo điều dưỡng dựa trên năng lực của Trường.

■ Ngày 9 tháng 8 năm 2011, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức Khai giảng khóa 1 chương trình trung cấp Kỹ thuật Hình ảnh văn bằng 2 cho 31 học viên là các điều dưỡng và y sỹ đến từ các bệnh viện và cơ sở y tế thuộc các tỉnh, thành phố: Hà Nội, Quảng Ninh, Thái nguyên, Yên Bái, Cao Bằng, Thanh Hóa.... Trong thời gian học tập 12 tháng với 55 đơn vị học trình sẽ giúp các học viên có thêm các kiến thức, kỹ năng về kỹ thuật X quang, tạo điều kiện thuận lợi để mở rộng khả năng tìm kiếm việc làm, phát triển nghề nghiệp

■ Để chuẩn bị cho việc đào tạo kỹ năng mềm cho HSSV, ngày 6/10/2011, Nhà trường đã phối hợp với Trung tâm Tâm Việt khai mạc khóa

Tập huấn Kỹ năng mềm cho 30 cán bộ, giảng viên. Tại khóa tập huấn nhiều kỹ năng đã được giới thiệu và thực hành như: Kỹ năng quản lý thời gian, lập kế hoạch và tổ chức công việc, kỹ năng tư duy sáng tạo, thuyết trình, kỹ năng giao tiếp ứng xử ...Khóa tập huấn đã giúp các học viên có thêm kiến thức, phương pháp tư duy trong việc xây dựng chương trình, tiến tới triển khai giảng dạy kỹ năng mềm cho HSSV ngay trong năm học 2011-2012..

■ Ngày 18/9/2011, **Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương phối hợp với Trung tâm phòng chống HIV/AIDS tỉnh Hải Dương tổ chức lớp tập huấn về phòng chống HIV/AIDS** cho đại diện các lớp HSSV. Với những kiến thức khái quát về căn bệnh HIV/AIDS, cơ chế lây bệnh, hậu quả và cách phòng tránh... được trang bị sẽ giúp HSSV tham dự lớp tập huấn thực hiện tốt vai trò là những hạt nhân nòng cốt trong việc tuyên truyền phòng chống HIV/AIDS cho HSSV và cộng đồng.

■ Ngày 20/8/2011, Đảng bộ Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã **tổ chức quán triệt và học tập Nghị quyết Đại hội lần thứ XI của Đảng**. GS.TS Vũ Văn Hiền - Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương, nguyên UVTV Đảng, Tổng Giám đốc Đài Tiếng nói Việt Nam đã tới dự và giới thiệu Nghị quyết tại Đảng bộ. Việc tổ chức học tập, quán triệt Nghị quyết đã giúp đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ Trường nâng cao trình độ nhận thức, phấn khởi, tin tưởng vào đường lối lãnh đạo của Đảng, quyết tâm thực hiện thắng lợi chương trình hành động của Đảng bộ lần thứ XX góp phần thực hiện thành công Nghị quyết Đại hội lần thứ XI của Đảng.

■ Phát huy truyền thống “Uống nước nhớ nguồn”, thể hiện tình cảm, lòng biết ơn sâu sắc của CBVC và HSSV nhà trường đối với các Anh hùng liệt sỹ đã hy sinh cũng như các gia đình có công với cách mạng, **nhân dịp Kỷ niệm ngày thương binh, liệt sỹ, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã tổ chức nhiều hoạt động đền ơn đáp nghĩa**

như: thăm hỏi, tặng quà Mẹ Việt Nam Anh hùng, các gia đình liệt sỹ và các đồng chí thương binh; Tổ chức khám bệnh, kiểm tra sức khỏe và cấp thuốc miễn phí cho các thương, bệnh binh và gia đình chính sách thuộc xã Tân Việt, huyện Thanh Hà và xã Thống Kênh, Huyện Gia Lộc - Tỉnh Hải Dương với tổng kinh phí gần 30.000.000 đồng.

■ Nhân dịp Hội thảo “Nâng cao chất lượng dạy và học đạo đức y học trong các Trường Cao đẳng, Đại học y tế Việt Nam” được tổ chức tại Hải Dương, ngày 6/8/2011, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương **tổ chức chào mừng PGS.TS Nguyễn Thị Kim Tiến** - Ủy viên Trung ương Đảng được Quốc hội khóa XIII phê chuẩn giữ chức Bộ trưởng Bộ Y tế Việt Nam. Tới dự Lễ chào mừng có TS Đặng Thị Bích Liên - UVBTV Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hải Dương, Lãnh đạo các Vụ, Cục thuộc Bộ Y tế, Lãnh đạo và Trưởng Bộ môn Giáo dục Y đức các Trường Đại học, Cao đẳng Y tế Việt Nam. Tham dự buổi gặp mặt còn có đại diện Lãnh đạo Sở y tế và một số đơn vị y tế ở khu vực Hải Dương.

■ Nhằm tạo sân chơi lành mạnh, bổ ích, rèn luyện kỹ năng mềm cho HSSV, ngày 6/10/2011, Hội sinh viên Trường **tổ chức Lễ ra mắt Câu lạc bộ Kỹ năng Áo trắng**. Phát biểu chỉ đạo tại buổi lễ, TTND.PGS.TS. Vũ Đình Chính nêu rõ tầm quan trọng của kỹ năng mềm đối với HSSV và đề nghị: CLB Kỹ năng áo trắng phải thực hiện theo đúng tôn chỉ, mục đích, nội dung hoạt động hướng vào rèn luyện những kỹ năng cơ bản như: kỹ năng học, tự học, kỹ năng thuyết trình, tư duy hiệu quả, sáng tạo và tư duy phản biện, kỹ năng giao tiếp ứng xử của người cán bộ y tế ...Trong Lễ ra mắt TS. Phan Quốc Việt - Chủ tịch Hội đồng giáo dục Tâm Việt đã giao lưu, giới thiệu với HSSV về tầm quan trọng và ứng dụng kỹ năng mềm trong cuộc sống.

■ Được sự hỗ trợ của Trung tâm giáo dục Tâm Việt, ngày 16/10/2011, CLB Kỹ năng Áo trắng

trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã **tổ chức khóa tập huấn: “Tự đổi mới và khẳng định bản thân”** nhằm trang bị cho hơn 300 thành viên CLB những kỹ năng cơ bản để đổi mới bản thân, vượt qua mọi khó khăn trở ngại tìm động lực trong cuộc sống, vươn lên khẳng định bản thân, thành công trong học tập và lập nghiệp.

■ Ngày 20/7/2011, **TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính - Hiệu trưởng Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương** được **Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tặng Bằng và Huy hiệu sáng tạo năm 2010**. Đây là lần thứ hai TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính nhận Bằng và Huy hiệu sáng tạo do có nhiều cống hiến trong sự nghiệp đào tạo, nghiên cứu khoa học và chăm sóc sức khỏe nhân dân, góp phần xây dựng và phát triển Nhà trường.

■ Ngày 15/9/2011, Liên hiệp các Hội khoa học và Kỹ thuật phối hợp với Hội Nghề nghiệp y tế tư nhân tỉnh Hải Dương **tổ chức Hội thảo: “Vai trò hệ thống y tế tư nhân trong chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân”** tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Tham dự hội thảo có TS. Đặng Thị Bích Liên - UVBTV Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch UBND tỉnh, một số Giáo sư, Tiến sĩ đầu ngành trong lĩnh vực y dược và trên 100 đại biểu là những người hoạt động y tế tư nhân tỉnh Hải Dương. tại Hội thảo TTND.PGS.TS Vũ Đình Chính đã có bài phát biểu về đổi mới vai trò nguồn nhân lực y tế đặc biệt là sự kết hợp giữa cơ sở đào tạo và Hội nghề nghiệp về đào tạo, nghiên cứu khoa học và tư vấn phản biện.

■ Ngày 13/9/2011, **Hội đồng chức danh Giáo sư ngành Y tế** do Trung tướng GS.TS Phạm Gia Khánh, nguyên Giám đốc Học viện Quân y, Chủ tịch Hội đồng đã đến thăm Trường. Đoàn đã đánh giá cao những thành

tích đạt được của Nhà trường trong những năm vừa qua đặc biệt trong lĩnh vực đào tạo và nghiên cứu khoa học. Đại diện lãnh đạo Trường bày tỏ mong muốn được các Giáo sư tiếp tục quan tâm, tạo điều kiện tư vấn, giúp đỡ nhà trường trong công tác đào tạo, nghiên cứu, ứng dụng khoa học công nghệ đồng thời phát triển đội ngũ cán bộ, giảng viên nhằm góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực điều dưỡng và kỹ thuật y học.

■ Vừa qua, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương phối hợp với Công ty Mobifone **tổ chức chương trình “Chung nhịp bước, xây ước mơ”** nhằm hỗ trợ cho HSSV trong việc tra cứu thông tin tạo điều kiện thuận lợi trong việc học tập. Nhân dịp này, Công ty Mobifone tặng gần 1500 sim miễn phí cho tân sinh viên của Trường chào mừng năm học mới.

■ Tiếp nối chương trình hợp tác được thực hiện từ tháng 4 năm 2007, ngày 29 - 30/9/2011, **trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã làm việc với tổ chức Epicenter Telework (ET) - Cộng hòa Pháp**, nhằm triển khai hợp tác trong đào tạo kỹ thuật viên hình ảnh và y học hạt nhân. Đại diện Lãnh đạo trường đề nghị tổ chức ET tiếp tục hỗ trợ Nhà trường trong xây dựng chương trình, nội dung giảng dạy kỹ thuật viên hình ảnh; Tăng cường trao đổi giảng viên và sinh viên, đặc biệt đẩy mạnh hợp tác nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực kỹ thuật hình ảnh đồng thời triển khai đào tạo từ xa và ứng dụng của công nghệ kỹ thuật số (Télémédecine) trong tư vấn điều trị một số bệnh mãn tính ở Việt Nam.

■ Ngày 20/9/2011, **GS Yuko Ohara-HIRANO trường Đại học Nagasaki (Nhật Bản) đã đến thăm và làm việc tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương** mục đích tìm kiếm thông tin thực hiện tư vấn cho Chính phủ Nhật Bản về việc đưa Điều dưỡng Việt Nam sang

làm việc tại Nhật Bản. Nhân dịp này Lãnh đạo trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đề nghị GS Yuko Ohara-HIRANO tiếp tục quan tâm giúp đỡ Nhà trường mở rộng quan hệ hợp tác với các trường Đại học của Nhật Bản trong lĩnh vực đào tạo và nghiên cứu chuyên ngành điều dưỡng.

■ Ngày 6/10/2011, **Đoàn công tác Nhật Bản do Ngài Motonori TSUNO - Trưởng đại diện tổ chức JICA tại Việt Nam đã đến thăm và làm việc tại Trường Đại học thuật Y tế Hải Dương** mục đích tìm hiểu về đào tạo điều dưỡng của Trường nhằm xúc tiến việc xuất khẩu điều dưỡng Việt Nam sang làm việc tại Nhật Bản. Đại diện lãnh đạo Trường đề nghị tổ chức JICA hỗ trợ triển khai dự án đào tạo nguồn nhân lực điều dưỡng theo chương trình tiên tiến của Nhật Bản tại Trường, chuẩn bị lộ trình cho việc xuất khẩu điều dưỡng của Việt Nam. Ngài Motonori TSUNO đã cảm ơn sự đón tiếp nồng hậu và ghi nhận đề nghị của Nhà trường.

■ Ngày 10/10/2011, **TS. Fumio Shimura - Phó Hiệu trưởng và GS. Yamamoto - Chuyên gia dinh dưỡng trường Đại học JUMONJI (Nhật Bản)** đã đến thăm và làm việc tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương. Đoàn đã tìm hiểu kết quả đào tạo Cao đẳng dinh dưỡng - tiết chế của Nhà trường, trao đổi kinh nghiệm trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học và cùng thảo luận về vấn đề thực hiện y đức trong nghiên cứu. Nhân dịp này nhóm

nghiên cứu trường Đại học JUMONJI phối hợp cùng trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương triển khai đề tài nghiên cứu khoa học: “Hiệu quả của Protein đậu tương trong đào thải can xi qua nước tiểu trên 30 sinh viên trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương”.

■ Ngày 13/10/2011, **Công ty TNHH Dịch vụ Y tế Innovation (IMS) - Nhật Bản do ông MochiZaki làm trưởng đoàn đã đến thăm và làm việc tại trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương** nhằm tìm kiếm cơ hội hợp tác triển khai dự án: “Đào tạo và hỗ trợ việc làm cho điều dưỡng viên của Việt Nam”. Trong thời gian làm việc đại diện Lãnh

đạo Trường giới thiệu khái quát quy mô và kinh nghiệm đào tạo chuyên ngành điều dưỡng của Nhà trường đồng thời đề nghị phía Công ty IMS xây dựng chương trình và nội dung cụ thể nhằm triển khai hợp tác đào tạo điều dưỡng chất lượng cao.

■ Ngày 3/10/2011, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã **tổ chức Hội nghị tổng kết thi đua khối HSSV năm học 2010-2011**. Kết quả có 02 tập thể lớp xuất sắc, 12 tập thể lớp tiên tiến, 07 cá nhân thanh niên xung kích xuất sắc, 06 cán bộ

lớp xuất sắc, 93 cá nhân đạt danh hiệu HSSV giỏi và 702 cá nhân đạt danh hiệu HSSV khá. Các cá nhân và tập thể HSSV đạt danh hiệu thi đua năm học 2010-2011 được Nhà trường khen thưởng và biểu dương nhân dịp Lễ Khai giảng năm học mới 2011-2012.

■ Sáng ngày 5/10/2011, trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã long trọng **tổ chức Lễ khai giảng năm học 2011-2012**. Với quyết tâm vượt khó, sáng tạo, tập thể lãnh đạo, cán bộ, giảng viên và HSSV của trường đã hoàn thành xuất sắc kế hoạch, mục tiêu nhiệm vụ năm học với 10 sự kiện nổi bật, đặc biệt trong năm học vừa qua Trường là cơ sở đào tạo đầu tiên trực thuộc Bộ Y tế triển khai đào tạo theo học chế tín chỉ cho bậc học Cao đẳng và Đại học Điều dưỡng - Kỹ thuật y học. Phát biểu tại Lễ Khai giảng TTND-PGS.TS Vũ Đình Chính -

Hiệu trưởng Nhà trường nhấn mạnh: tiếp tục quán triệt và thực hiện sứ mệnh, tầm nhìn, giá trị cốt lõi trong việc thực hiện nhiệm vụ năm học, tăng cường giáo dục truyền thông về lòng yêu nghề, yêu trường, đổi mới cơ bản và toàn diện trong đào tạo, nghiên cứu khoa học, tiếp tục siết chặt kỷ cương nề nếp, mở rộng dân chủ, đoàn kết yêu thương lẫn nhau để quyết tâm hoàn thành xuất sắc 5 mục tiêu và 8 nhiệm vụ của năm học 2011-2012.

■ Nhận lời mời của Lãnh đạo Nhà trường, ngày 17/9/2011, **đoàn bác sĩ là con, em quê hương Hải Dương** đang công tác tại các bệnh viện tuyến Trung ương như: bệnh viện Bạch Mai, Việt Đức, bệnh viện K... đã đến thăm và làm việc tại Trường. Trên cơ sở kinh nghiệm hoạt động thực tiễn đoàn bác sĩ đã có nhiều ý kiến đóng góp và đề xuất một số giải pháp góp phần xây dựng trung tâm kỹ thuật và bệnh viện của Trường. Đại diện lãnh đạo trường đã bày tỏ mong muốn và đề nghị các bác sĩ tăng cường hợp tác giúp trường đưa bệnh viện đi vào hoạt động đảm bảo chất lượng.

■ Nhằm kiện toàn, bổ sung đội ngũ cán bộ quản lý đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của Nhà trường, ngày 30 tháng 9 năm 2011, Hiệu trưởng trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã có **Quyết định bổ nhiệm 12 chức danh cán bộ quản lý các khoa, phòng và bộ môn** bao gồm Trường, phó khoa xét nghiệm; Trường, phó khoa Vật lý trị liệu; Trường khoa Chẩn đoán hình ảnh; Trường khoa Điều dưỡng; Trường phòng Trang thiết bị; Giám đốc Trung tâm ngoại ngữ, tin học; Phó trưởng phòng tổ chức cán bộ và các phó Trường bộ môn Khoa học cơ bản, Chính trị Mác-Lênin và bộ môn Quốc phòng, giáo dục thể chất.

■ Ngày 22/9/2011, trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đã **tổ chức đợt xét tuyển viên chức năm 2011**. Trong đợt xét tuyển có 37 ứng viên dự tuyển vào các chuyên ngành, bộ môn của Nhà trường. Mỗi ứng viên tham gia dự tuyển đã trải qua phần kiểm tra ngoại ngữ, trả lời phỏng vấn kiểm tra kiến thức chuyên ngành và hiểu biết xã hội. Hội đồng xét tuyển viên chức Trường đã làm việc công tâm trên cơ sở đảm bảo nguyên tắc khách quan, nghiêm túc. Kết quả 28 ứng viên đã trúng tuyển, được Nhà trường chính thức ký hợp đồng làm việc từ 1/11/2011

■ Từ ngày 24 - 29/10/2011, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương phối hợp với Hội nhà báo tỉnh Hải Dương **tổ chức lớp tập huấn nghiệp vụ báo chí** cho 30 cán bộ, giảng viên các khoa, phòng và bộ môn. Trong khóa học, các giảng viên của Hội nhà báo Việt Nam, Hội Nhà báo tỉnh Hải Dương trao đổi một số nội dung như: cách viết tin, bài, xây dựng kết cấu nội dung tạp chí, cách viết bài báo khoa học, công tác biên tập, trình bày trên tạp chí ... Các học viên đã thực hành viết bài phản ánh và tham quan, học tập kinh nghiệm tại tòa soạn Báo Hải Dương. Hy vọng trong thời gian tới, với sự tham gia của đội ngũ cộng tác viên, chất lượng Bản tin Kỹ thuật Y học sẽ được nâng cao, đáp ứng nhu cầu độc giả và xứng tầm với sự phát triển của Nhà trường trong thời kỳ mới.

■ Ngày 20/10/2011, Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương **tổ chức Lễ khởi công hạng mục nhà giảng đường - thư viện** Dự án đầu tư xây dựng, mở rộng Trường giai đoạn 2. Công trình có diện tích mặt bằng 16.240 m² gồm 02 khối hệ thống giảng đường và thư viện 7 tầng, dự kiến hoàn thành và đưa vào sử dụng năm 2015.

Tôn sư trọng đạo nét văn hoá truyền thống xưa và nay

Ths Lê Thúy Hương

Bộ môn Khoa học Mác - Lênin & TT Hồ Chí Minh

Lịch sử cho thấy, từ xưa đến nay, ở tất cả các quốc gia trên thế giới, dù chế độ chính trị - kinh tế- xã hội và phong tục tập quán khác nhau nhưng người Thầy luôn được xã hội đánh giá cao, tôn vinh, coi trọng. Ở Pháp, người Thầy được xem là "Sứ giả trí tuệ của nhân loại"; Ở Mỹ, ngày Hiến chương các Nhà giáo được tổ chức tưng bừng, trọng thể và là dịp Chính phủ tuyên dương thành tích của ngành giáo dục. Ở Trung Quốc, hơn 2500 năm trước, Khổng Tử - Bậc Thầy vĩ đại - người đã được tôn vinh là "Vạn thế sư biểu" (Người Thầy của muôn đời) và việc kính Thầy - trọng Đạo luôn được coi trọng trong hàng nghìn năm phát triển của nền Nho học.

Khẳng định vai trò, vị trí của người Thầy đối với mỗi quốc gia và toàn nhân loại, Tháng 8-1957, tại Vacsava (thủ đô Ba Lan), Hội nghị

Hiến chương Quốc tế các nhà giáo và quyết định lấy ngày 20-11 hàng năm là ngày "Quốc tế Hiến chương các Nhà giáo".

Ở Việt Nam, Tôn sư trọng đạo là một giá trị truyền thống lâu đời, quý báu của dân tộc. Từ xa xưa, xuất phát từ truyền thống hiếu học, coi trọng sự học, nhân dân ta đã rất tôn trọng người Thầy - Nhà giáo, nhiều thành ngữ, tục ngữ ngợi ca sự học như:

Người không học như ngọc không mài;

Muốn hành nghề chớ nề học hỏi;

Muốn biết phải hỏi, muốn giỏi phải học;

Một kho vàng không bằng một nang chữ;

Chẳng cày lấy đâu có thóc, chẳng học lấy đâu biết chữ?

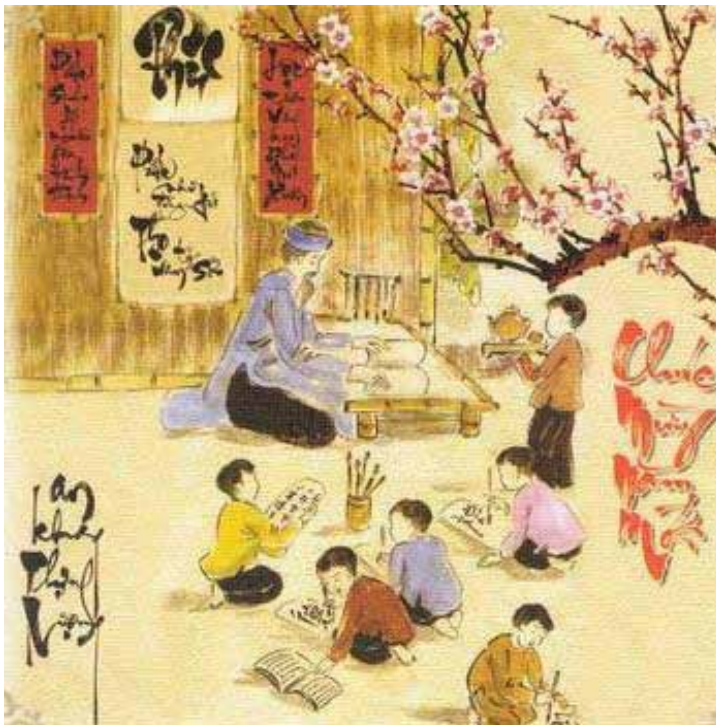
Dưới thời phong kiến, trong bậc thang giá trị của trật tự của lễ giáo: "Quân - Sư - Phụ", người Thầy được xếp sau vua nhưng trước cha mẹ và luôn được kính thờ như vua:

"Vua, thầy, cha, ấy ba ngôi

Kính thờ như một, tré ơi ghi lòng!"

Dưới thời Vua Lê Thánh Tông, đạo nghĩa Thầy - Trò đã được luật hoá. Điều 90 Bộ luật Hồng Đức quy định: "Học trò phải tôn kính Thầy, chăm chỉ về đường học, lấy đức hạnh làm gốc, không được khinh nhờn Thầy, bỏ mất lễ phép. Ai trái lệnh sẽ bị tội tám mươi trượng". Lịch sử dân tộc đã xuất hiện nhiều thầy giáo mẫu mực về nhân cách, phẩm giá và năng lực, đóng góp tâm, trí, tài lực và những học trò ưu tú cho dân tộc. Đời nhà Trần, có thầy Chu Văn An đã được triều đình mời ra làm Tế tửu (chức danh Hiệu trưởng) của Quốc Tử Giám - trường đại học đầu tiên của nước Đại Việt. Lê Bá Quát, Phạm Sư Mạnh những học trò của Thầy Chu Văn An, khi đã thành danh nắm giữ các chức vụ cao trong triều đình, mỗi lần về quê vẫn an Thầy phải đứng ngoài, khi Thầy cho phép mới được vào.

Trong dân gian có nhiều ca dao, tục ngữ, thành ngữ chứa đựng những ý nghĩa sâu sắc về vấn đề Đạo và Thầy, không chỉ tôn vinh người Thầy mà còn nhắc nhở con người biết sống cho phải đạo:

Tết Thầy

"Liên hiệp Quốc tế các Công đoàn Giáo dục" (FISE) với 57 nước tham dự, trong đó có Công đoàn Giáo dục Việt Nam đã thông qua bản

*Muốn sang thì bắc cầu Kiều
Muốn con hay chữ thì yêu lấy thầy*

Từ thuở còn thơ ấu, con trẻ đã được răn dạy: "Không thầy đố mày làm nên" và "Nhất tự vi sư, bán tự vi sư" (một chữ cũng là Thầy, nửa chữ cũng là Thầy). "Công cha, nghĩa mẹ, ơn thầy", cha mẹ có công sinh thành, thầy dạy có công rèn giũa, giúp ta có tri thức và biết sống làm người. Thầy là người vạch đường chỉ lối, soi sáng cho mỗi người trên con đường học vấn. Vì thế lòng biết ơn người Thầy được đặt ngang hàng với công cha, nghĩa mẹ. Tôn kính Thầy trở thành một phong tục ăn sâu vào tiềm thức, suy nghĩ và tập quán của mọi vùng quê, mọi tầng lớp xã hội, có giá trị nhân văn cao cả và sâu sắc, đạo Thầy - Trò luôn luôn được gìn giữ, lưu truyền:

"Mười năm rèn luyện sách đèn.

Công danh gặp bước, chớ quên ơn Thầy"

Thời hiện đại, Nhà giáo được vinh danh "Kỹ sư tâm hồn". Xã hội ngày càng văn minh, con người ngày càng coi trọng và chú ý việc học hành, tiếp thu tri thức. Sự học chỉ kết thúc khi con người không còn tồn tại. Cuộc sống còn cần kiến thức và tri thức khoa học, con người còn trong công cuộc chinh phục xã hội văn minh thì người Thầy còn được tôn trọng trong xã hội. Vai trò của người thầy cũng đã thay đổi, từ người truyền đạt tri thức đã chuyển thành người dẫn dắt học sinh tìm ra con đường đến với tri thức. Người Thầy luôn là hình ảnh tiêu biểu cho phẩm giá cao quý, trong sáng của đạo đức, nhân cách con người. Tôn trọng những người giữ vai trò truyền đạt tri thức nhân loại cho thế hệ sau là biểu hiện của tình yêu tri thức, của lòng ham học hỏi, của ý chí và khát vọng vươn lên cuộc sống tốt đẹp hơn. Vì thế "Tôn sư" không chỉ là vấn đề tôn trọng, kính yêu người làm nghề dạy học mà còn là biểu hiện của tình yêu tri thức, biểu hiện của văn minh, tiến bộ. "Trọng đạo" cũng không chỉ dừng lại ở đạo làm trò, ở những hình thức, thái độ ứng xử với người Thầy mà "Trọng đạo" còn là coi trọng sự hiểu biết, coi trọng tinh thần ham học hỏi, đề cao truyền thống hiếu học, coi trọng đạo làm người và đạo học ở đời. "Tôn sư trọng đạo" là yếu tố quan trọng làm nên nền tảng đạo đức của xã hội văn minh.

Dưới chế độ mới, đất nước ta đã xuất hiện nhiều người Thầy mẫu mực về nhân cách và năng lực như: Hồ Chí Minh, Phạm Văn Đồng, Võ Nguyên Giáp, Dương Quảng Hàm, Đặng Thai Mai, Nguyễn Lân, Tạ Quang Bửu, Tôn Thất Tùng... Những người Thầy ấy đã góp phần làm rạng danh non sông, đất nước, là điểm sáng trí tuệ cho lớp lớp thế hệ học trò noi theo. Với danh hiệu "Kỹ sư tâm hồn", biết bao nhà giáo nhân dân, nhà giáo ưu tú và hàng triệu giáo viên khác - những người đang mang tâm huyết, trí tuệ, không quản khó khăn, gian khổ,

cống hiến cho sự nghiệp "trồng người", đem khát vọng, niềm tin của khối óc và con tim thấp sáng tâm hồn, vun trồng những ước mơ xanh của lớp lớp thế hệ học sinh sinh viên.

Tuy nhiên, dưới tác động của mặt trái cơ chế thị trường và những tiêu cực của đời sống xã hội, truyền thống tôn sư trọng đạo cũng đang đứng trước những nguy cơ, thách thức lớn. Một bộ phận nhà giáo đã thiếu tâm huyết với nghề, đánh mất lòng tự trọng nghề nghiệp, xu hướng thương mại hoá giáo dục đã tạo ra vòng xoáy cuốn một bộ phận giáo viên rời xa truyền thống và tôn chỉ của nghề sư phạm. Một số thầy cô giáo đã vi phạm đạo đức nghề nghiệp, thậm chí vi phạm pháp luật trong ứng xử học đường, truyền thống "tôn sư trọng đạo" bị tổn thương và mai một. Đứng trước sự xuống cấp về đạo đức xã hội đang khiến nhiều người có lương tâm trách nhiệm phải quan tâm suy nghĩ thì việc rèn luyện đạo đức nghề nghiệp, đạo đức nhà giáo cần phải được quan tâm chú trọng, vấn đề "tôn sư trọng đạo" càng cần phải tiếp tục được kế thừa và phát huy.

Mang hai trọng trách Thầy giáo - Thầy thuốc, hiện nay các giảng viên trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đang tích cực tham gia hưởng ứng cuộc vận động "Nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục" đồng thời hưởng ứng phong trào xây dựng đội ngũ nhà giáo thành những tấm gương về "đạo đức, tự học và sáng tạo" với quyết tâm được cống hiến nhiều hơn cho sự nghiệp trồng người và sự nghiệp chăm sóc, bảo vệ sức khoẻ nhân dân.

Một nét tri ân và thể hiện tình cảm sâu sắc với những người "đi gieo hạt giống đẹp", nhân ngày 20-11, xin kính gửi tới Thầy, Cô những lời chúc tốt đẹp, những bó hoa tươi thắm nhất bằng tấm lòng thành kính, biết ơn công lao dạy dỗ với đạo lý: Uống nước nhớ nguồn.

Tại sao tôi lựa chọn nghề y?

Sinh viên Lê Thị Sâm - lớp Đại học Điều dưỡng 3B

Tôi muốn viết về tình cảm đang dâng trào trong trái tim đầy nhiệt huyết của tôi, bạn bè tôi và những đồng nghiệp yêu quý của tôi. Đó là tất cả những gì liên quan tới nghề nghiệp thiêng liêng cao quý mà tôi và những người bạn của tôi đã yêu thích, gắn bó và lựa chọn. Hàng ngày, được tiếp xúc, chứng kiến, thấu hiểu và được chia sẻ những niềm vui, nỗi buồn, sự đau đớn về thể xác và tâm hồn, được lau khô những giọt nước mắt quặn lòng từ những bệnh nhân của mình. Những người bệnh ấy, mỗi người một hoàn cảnh, một vùng quê, một số phận... chính họ đã thức tỉnh lương tâm, bổn phận, trách nhiệm và ý thức đạo đức của tôi cũng như những cán bộ ngày đêm miệt mài làm việc trong ngành y tế. Tôi luôn trân trọng, suy nghĩ mỗi ngày: để trở thành người cán bộ y tế giỏi, hoàn thành tốt trong trách nhiệm giữ gìn sinh mạng người bệnh chúng ta cần phải sống và làm việc như thế nào.

Tôi ấp ủ ước mơ trở thành người cán bộ y tế từ khi tôi còn là cô nữ sinh trung học phổ thông. Thuở ấy, trong suy nghĩ non nớt của cô bé mới lớn, tôi chọn ngành y đơn giản bởi tôi nghĩ: công việc này sẽ có thu nhập cao, tôi sẽ có một cuộc sống sung sướng và đầy đủ, không chỉ vậy tôi còn nghĩ nghề này còn được xã hội trọng vọng và tôn vinh... Tôi tưởng tượng khi đó tôi sẽ thật kiêu hãnh, ngẩng cao đầu đầy tự hào với danh hiệu mình là thầy thuốc... Và ngày ấy cũng đã đến, tôi bước chân vào giảng đường đại học và đến với gia đình lớn mang tên “Đại Học Kỹ Thuật Y Tế Hải Dương”. Mái trường thân thương đã cho tôi kiến thức nghề nghiệp, hơn nữa các thầy cô đã dạy tôi cách làm người, giúp tôi hoàn thiện nhân cách bản thân, đặc biệt là rèn luyện cho tôi ý đức, đạo đức nghề nghiệp, một phẩm chất tốt đẹp cần phải có, bắt buộc phải có đối với người cán bộ y tế. Điều này nằm ngoài sự chuẩn bị và trí tưởng tượng của tôi trước khi lựa chọn theo học, lựa chọn nghề y.

Thấm thoát thật nhanh sau một thời gian học ở trường, tôi được về thực tập tại các bệnh viện. Tôi nghĩ: có lẽ chỉ có sinh viên trường y mới có nhiều kỉ thực tập nhất và muốn làm được việc cũng phải học nhiều nhất có thể: hết học ở giảng đường, lại cần cù nghiên cứu trong thư viện, chăm chỉ, chăm chỉ...nhất. Chúng tôi được Nhà trường cử đi học tập ở rất nhiều bệnh viện: tuyến huyện, tuyến tỉnh và cả tuyến trung ương. Tôi cũng nhận thấy công việc của người cán bộ y tế có nhiều đặc thù so với các nghề nghiệp khác. Đêm đến, trong khi mọi người ngon giấc, thì họ, các bác sĩ và nhân viên y tế vẫn nhận nhíp làm việc, nhiều đêm trực không chợp mắt mà luôn phải sẵn sàng chiến đấu với tử thần và những căn bệnh hiểm nghèo, giành giật lại sự sống

trong từng gang tấc, chăm sóc sức khoẻ cho bệnh nhân của mình. Đặc biệt hơn nữa, tôi nhận ra rằng: mức lương của các cán bộ ngành y không cao như tôi vẫn hằng suy nghĩ. Họ sẽ không dễ dàng có được nhà lầu, xe hơi, và không thể có cuộc sống nhàn hạ, sung sướng.

Tôi bắt đầu trầm trồ và thắc mắc: vất vả là thế, khó khăn là thế, thu nhập thì thế, vậy lý do gì khiến họ yêu nghề, tận tụy cứu chữa, phục vụ chu đáo, hết lòng, hết sức vì người bệnh? Tôi dần dần tìm hiểu và cuối cùng cũng trả lời được thắc mắc của bản thân mình. Tôi tin rằng không chỉ tôi, mà các đồng nghiệp của tôi, những người làm trong nghề cũng đều xác định và thấu hiểu, đơn giản bởi chúng tôi đã lựa chọn nghề thầy thuốc, lựa chọn nghề y, nghề chữa bệnh cứu người và “Lương y phải như từ mẫu”. Từng giây, từng phút, từng ngày trôi qua người bệnh giao phó cả tính mạng cho bác sĩ và các nhân viên y tế. Và chỉ cần chậm trễ, không nhiệt tình chữa trị hoặc một chút lơ là, vô trách nhiệm của những người thầy thuốc thì những sinh mạng và sự sống của những bệnh nhân ấy mãi mãi ra đi... Sự sống mãi mãi ra đi, đó là sự mất mát lớn nhất không tiền bạc nào bù đắp nổi, không có sự thanh thản, nhàn hạ nào được thực hiện trên lưng người bệnh và đạt được từ những nỗi đau của con người.

Đã nhiều lần tôi và các đồng nghiệp trào nước mắt nghẹn ngào và trái tim những người làm trong nghề rỉ máu bởi thấy bất lực trước những căn bệnh hiểm nghèo không phương chữa trị. Trước những nỗi đau đớn, mất mát quá lớn, chúng tôi nhận thấy không chỉ chữa bệnh bằng kỹ thuật chuyên môn mà những người thầy thuốc còn cần phải có những lời nói, ánh mắt, cử chỉ, sự thông cảm, sẻ chia, thấu hiểu với người bệnh, động viên, giúp đỡ bệnh nhân kiên trì điều trị, tạo không khí ấm cúng, thư giãn, thoải mái về tinh thần cho người bệnh...

Tôi đã từng mơ ước được mặc áo blouse trắng vì suy nghĩ và ý thích đơn giản nhưng hôm nay tôi thấy hạnh diện và tự hào được khoác trên người tấm áo ấy, tôi đã nhận thức và thấu hiểu sứ mệnh, nhiệm vụ và ý thức lớn lao về công việc, về nghề nghiệp mình đang theo đuổi. Tôi hiểu để làm tốt công việc quan trọng ấy tôi phải biết hi sinh và cống hiến, hết lòng với người bệnh, coi nỗi đau đớn của người bệnh cũng giống như nỗi đau của chính bản thân mình. Mỗi ngày tôi nhận thấy mình trưởng thành hơn, hôm nay tôi thấy mình tốt hơn hôm qua bởi tôi được học hỏi nhiều điều hay từ thầy cô, bạn bè đồng nghiệp và học hỏi từ cuộc sống.... Các thầy cô của tôi đã làm được, các bạn bè đồng nghiệp của tôi họ đã làm được và tôi cũng sẽ làm được! Là cán bộ y tế tương lai, tôi rất vững tin tôi sẽ xoa dịu các nỗi đau và đem lại nụ cười cho bệnh nhân của mình!

Sinh viên ở thư viện

Coi trọng giáo dục y đức cho học sinh sinh viên ngành y

PGS.TS.TTND. Vũ Đình Chính

Hiệu trưởng Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương

Trong xã hội, không có một nghề nào đặc biệt như nghề y, mà mỗi một lỗi lầm hay một thiếu sót dù nhỏ nhất lại có thể gây nên những tác hại lớn nhất đến sức khỏe và tính mạng của con người. Từ lâu, người ta đã coi nghề y là một nghề quan trọng, một nghề nhân đạo, do vậy ngoài đào tạo, rèn luyện về chuyên môn tay nghề, cần coi trọng giáo dục, rèn luyện đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ y tế.

Từ xa xưa, các bậc danh y như Hypôcrat, Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác, Tuệ Tĩnh Thiền Sư... đã thường xuyên quan tâm tới đạo đức người thầy thuốc, coi y đức quan trọng không kém gì y thuật. Kế thừa truyền thống của ông cha, tiếp thu tinh hoa nhân loại, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng việc trau dồi và rèn luyện y đức cho đội ngũ thầy thuốc.

Hơn nửa thế kỷ qua, chúng ta đã rất tự hào về ngành Y tế đã khắc phục mọi khó khăn, không ngừng phấn đấu, thu được những thành tựu to lớn, làm biến đổi một cách sâu sắc từ nhận thức tư tưởng cho đến tổ chức bộ máy, phương thức hoạt động; từ chuyên môn, khoa học kỹ thuật cho đến nâng cao y đức... tạo niềm tin cho nhân dân. Các thế hệ thầy thuốc hôm nay đang nối tiếp truyền thống tự hào của

các thế hệ đi trước, không ngừng học tập nâng cao trình độ chuyên môn; phấn đấu, rèn luyện tu dưỡng đạo đức đúng như niềm vinh dự tự hào mà xã hội đã tôn vinh "Thầy thuốc như mẹ hiền". Đó là thắng lợi của những thầy thuốc Việt Nam trên mặt trận phòng chống dịch, khám chữa bệnh giúp cho người dân các vùng miền được hưởng thụ dịch vụ y tế chất lượng cao; nhất là công tác đào tạo nguồn nhân

lực y tế đã có những tiến bộ quan trọng, là nhân tố quyết định đến sự thành công và phát triển của ngành y tế.

Tuy vậy, chúng ta không thể không trần trụi, không đau lòng trước một số ít thầy thuốc có thái độ thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm trước nỗi đau, sự khốn khó của người bệnh, những người làm cho đồng tiền xen vào giữa mối quan hệ thầy thuốc và người bệnh. Hiện tượng "phong bì lót tay", coi trọng quá mức đồng tiền là một tồn tại nhức nhối, làm biến dạng hình ảnh tốt đẹp của người thầy thuốc chân chính. Đâu đó vẫn còn những thầy thuốc vùi vãnh, những nhiều người bệnh, lạm dụng việc kê đơn thuốc, xét nghiệm trong chẩn đoán gây khó khăn, lãng phí tiền bạc của người bệnh. Bên cạnh đó, một số ít thầy thuốc còn lợi dụng nghề nghiệp, sự tin yêu của bệnh nhân với thầy thuốc mà biểu hiện tình cảm, quan hệ không lành mạnh với bệnh nhân và người nhà bệnh nhân... Vấn đề này không chỉ xảy ra ở một số thầy thuốc mà đáng báo động hơn là còn xảy ra ngay cả với một số rất ít HSSV trong khi đi thực tập, thực tế. Những lỗi cán bộ y tế vi phạm, cũng là những lỗi mà một số HSSV mắc phải. Đây là những nguy cơ không thể xem thường, mặc dầu chỉ là những "con sâu làm rầu nồi canh", nhưng đã phần nào làm vẩn đục sự thanh cao của nghề y, gây bức xúc trong xã hội.

Nguyên nhân của các hiện tượng nêu trên một phần là do những tác động tiêu cực của mặt trái cơ chế thị trường; do cơ chế, chính sách, tiền lương đối với cán bộ y tế còn nhiều khó khăn, bất cập, các cơ sở y tế vẫn trong tình trạng làm việc quá tải; sự tự rèn luyện về tay nghề, y đức

của một số cán bộ y tế chưa tốt; chưa xây dựng được chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp cho từng chuyên ngành; và đặc biệt chưa coi trọng giáo dục y đức, thái độ giao tiếp ứng xử cho HSSV ngay khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Để học tập và làm theo lời Bác dạy "Thầy thuốc như mẹ hiền" một cách thiết thực và hiệu quả, cần coi trọng giáo dục y đức và thực hành quy tắc ứng xử cho HSSV. Trước hết cần tập trung vào một số nội dung chủ yếu sau:

Trong nghề y cần phải thật thà, trung thực, không được lừa dối đồng nghiệp, bệnh nhân, bên cạnh đó, phải thật sự đoàn kết, đoàn kết là sức mạnh để chúng ta vượt qua khó khăn, thử thách hoàn thành mọi nhiệm vụ. Phải đoàn kết chặt chẽ giữa thầy và trò, giữa thầy và trò, giữa học trò với nhau, giữa cán bộ các cấp; giữa nhà trường với các cơ sở y tế, đặc biệt là giữ vững mối quan hệ viện - trường, góp phần đào tạo được nhiều nguồn nhân lực y tế có chất lượng cao, đầy mạnh công tác nghiên cứu khoa học và ứng dụng những tiến bộ của khoa học kỹ thuật vào công tác điều trị.

Tâm đức người thầy thuốc phải thương yêu người bệnh như anh em ruột thịt của mình, sẵn sàng chịu đựng mọi hy sinh gian khổ, "hết lòng hết sức" cứu chữa, phục vụ bệnh nhân. Người thầy thuốc ngoài cái tâm, tình thương yêu của người mẹ, đòi hỏi phải có trí tuệ, chuyên môn tay nghề giỏi, muốn cho y đức được thực hiện đầy đủ thì phải không ngừng trau dồi y lý, y thuật và làm giàu trí tuệ của mình. Do vậy từ thầy thuốc lâu năm tới HSSV - những thầy thuốc tương lai càng phải học, học suốt đời, học ở sách, học trên mạng, học ở bệnh nhân,

học đồng nghiệp, học chuyên môn, học cách giao tiếp ứng xử, học cách phục vụ nhân dân, bệnh nhân vô điều kiện.

Các cơ sở đào tạo đổi mới và coi trọng giáo dục y đức, thực hành quy tắc ứng xử cho HSSV, coi đây là nhân tố hàng đầu quyết định sự thành công hay thất bại trong việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực y tế. Dù y lý, y thuật có thay đổi theo thời gian, nhưng y đức không bao giờ thay đổi, đặc biệt là khi chúng ta thực hiện việc khám chữa bệnh trong cơ chế thị trường, ngành y tế cần xây dựng những chuẩn mực đạo đức cho người làm công tác y tế thiết thực, phù hợp với từng đối tượng thầy thuốc, điều dưỡng, kỹ thuật viên y tế, xây dựng cơ chế, chế tài để đội ngũ thầy thuốc thực hiện tốt nhất về y đức và quy tắc ứng xử, các trường y cần có giải pháp nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục y đức, như củng cố & thành lập bộ môn Giáo dục Y đức, biên soạn chương trình, giáo trình thống nhất; giáo dục đi đôi với thực hành y đức, đặc biệt các giảng viên là thầy thuốc phải nêu gương cho HSSV noi theo ngay khi học ở trường và khi đi bệnh viện, có sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường với các cơ sở y tế nơi HSSV thực tập để tạo điều kiện và môi trường giáo dục y đức cho HSSV;

Nếu coi trọng giáo dục, rèn luyện y đức, thực hành quy tắc ứng xử cho cán bộ y tế và đặc biệt là HSSV ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường, chắc chắn sẽ góp phần làm hài lòng người bệnh, đảm bảo tốt hơn công tác an sinh xã hội và hình ảnh "Thầy thuốc như mẹ hiền" sẽ không bao giờ bị phai nhạt trong lòng người dân và xã hội.

Vấn đề y đức trong ngành Xét nghiệm

TS. Trần Quang Cảnh – Khoa Xét nghiệm

Xét nghiệm y học là ngành khoa học thực nghiệm đưa ra những bằng chứng về bệnh tật giúp cho các bác sĩ lâm sàng nâng cao hiệu quả trong công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân.

Người cán bộ làm công tác xét nghiệm - một công việc thuộc lĩnh vực cận lâm sàng - không trực tiếp thăm khám và điều trị bệnh nhưng lại có vai trò vô cùng quan trọng trong y học hiện đại. Bất cứ một sơ xuất, một sự thiếu trách nhiệm nào của cán bộ xét nghiệm đều có thể dẫn đến những hậu quả tồi tệ cho bệnh nhân, ví dụ trong xét nghiệm tế bào học chẩn đoán ung thư, xét nghiệm chẩn đoán HIV (Human Immunodeficiency Virus)... Gần đây, dư luận báo chí đang xôn xao về một vụ việc xảy ra ở Đài Loan: do nhầm lẫn trong quá trình đọc kết quả xét nghiệm mà nhân viên y tế đã khiến nhiều người được ghép tạng từ một người hiến tạng mang HIV có nguy cơ lây nhiễm virus nguy hiểm này. Từ đó có thể thấy vấn đề y đức nhất thiết phải được đặt ra trong ngành xét nghiệm.

Y đức của người cán bộ xét nghiệm được thể hiện ở chính những nhiệm vụ cụ thể của họ và những mối quan hệ trong hoạt động nghề nghiệp. Người cán bộ xét nghiệm có đạo đức nghề nghiệp luôn phải thực hiện những nghĩa vụ cụ thể như sau:

1. Nghĩa vụ đối với bệnh nhân

Người cán bộ xét nghiệm cần có thái độ phục vụ ân cần khi đón tiếp bệnh nhân và người nhà của họ, giải thích cho bệnh nhân yên tâm trước khi lấy bệnh phẩm để làm xét nghiệm và tuyệt đối không được có thái độ "ban ơn" với người bệnh. Đây chỉ là những hành động nhỏ nhưng sẽ làm cho bệnh nhân thấy tin tưởng vào các thầy thuốc và có tâm lý tốt để vượt qua những đau đớn của bệnh tật.

Cán bộ xét nghiệm phải chịu trách nhiệm về độ tin cậy và tính bảo mật của các xét nghiệm mà mình đã thực hiện: luôn luôn tôn trọng bệnh

nhân, đặc biệt là sự riêng tư và phẩm giá của người bệnh; phải nhận thức được các quyền của bệnh nhân để không xâm phạm bất kỳ thông tin cá nhân nào và công tác bảo mật thông tin (Những thông tin xét nghiệm chỉ được đưa ra để phục vụ cho nhiệm vụ chuyên môn hoặc bản thân bệnh nhân đồng ý tiết lộ hay pháp luật yêu cầu. Phải xin phép bệnh nhân trước khi chia sẻ thông tin của bệnh nhân với đối tác hoặc người thân của họ).

Người cán bộ xét nghiệm tốt luôn coi nhiệm vụ chuyên môn chính của mình là quan tâm đến sức khỏe và lợi ích của bệnh nhân. Bên cạnh đó, trong hoạt động nghề nghiệp, họ phải luôn tìm kiếm những chẩn đoán xét nghiệm tối ưu cho bệnh nhân và những xét nghiệm này phải trên cơ sở nhu cầu lâm sàng, không bao giờ được lạm dụng xét nghiệm vì mục đích kinh tế.

2. Nghĩa vụ đối với đồng nghiệp

Người cán bộ xét nghiệm không được làm cho bệnh nhân nghi ngờ về kiến thức hoặc kỹ năng của đồng nghiệp, luôn tôn trọng các cán bộ y tế khác trong chăm sóc sức khỏe bệnh nhân. Không được phân biệt đối xử hay chống lại các đồng nghiệp về các mặt: chuyên ngành, quan điểm

về chủng tộc, văn hóa, sắc tộc, địa vị xã hội, lối sống, khả năng kinh tế, tuổi tác, giới tính, khuyết tật, tình trạng bệnh truyền nhiễm, tôn giáo hay tín ngưỡng tâm linh, hoặc bất kỳ điều kiện nào dễ bị tổn thương. Họ không được nói xấu đồng nghiệp mà phải tích cực thiết lập quan hệ hợp tác với các cán bộ y tế khác nhằm đạt hiệu quả cao hơn trong việc chăm sóc người bệnh. Họ cũng cần chia sẻ kiến thức của mình với đồng nghiệp và thúc đẩy nhau cùng học tập để không ngừng tiến bộ.

3. Nghĩa vụ đối với bản thân

Người cán bộ xét nghiệm phải duy trì và cải thiện các kỹ thuật chuẩn mực trong thực hành bằng cách luôn cập nhật kiến thức chuyên môn và kỹ năng trong suốt cuộc đời làm việc của mình. Nói cách khác, người cán bộ xét nghiệm luôn phải xác định mình là "người sinh viên suốt đời", luôn học hỏi, tìm tòi để tiếp cận những kỹ thuật mới, thiết bị mới và những phương pháp đảm bảo độ tin cậy xét nghiệm. Đồng thời họ cũng phải biết thừa nhận những giới hạn về kiến thức và năng lực chuyên môn của mình và không bao giờ tỏ ra biết tất cả mọi thứ.

Một điều quan trọng là cán bộ xét nghiệm phải sử dụng các thiết bị phòng thí nghiệm một cách chính xác và cẩn thận; tránh các thao tác có thể ảnh hưởng và nguy hại đến sức khỏe bản thân; không lãng phí hóa chất và các vật tư phòng thí nghiệm khác; không uống rượu khi làm việc trong phòng thí nghiệm; tuân thủ quy trình an toàn khi làm việc, sẵn sàng cấp cứu và có khả năng thực hiện cấp cứu ban đầu nếu có tai nạn công việc xảy ra.

Người cán bộ xét nghiệm cũng cần tự trang bị nhận thức pháp luật và các quy định về xét nghiệm y học và áp dụng chúng trong việc thực hành nghề nghiệp của bản thân, không lầy bất cứ thứ gì không phải của mình ở nơi làm việc.

4. Trách nhiệm đối với xã hội

Người cán bộ xét nghiệm phải giải quyết có trách nhiệm với các nguồn lực chăm sóc sức khỏe khan hiếm. Không được cung cấp một dịch vụ nào không cần thiết, cho dù nó có đem lại lợi ích tài chính hay không. Không lãng phí và không tham gia các thỏa thuận tài chính không phù hợp, đặc biệt là những chi phí dôi dư và bất lợi cho các cá nhân hoặc tổ

chức khác. Phải có tinh thần cống hiến để phục vụ nhu cầu chăm sóc sức khỏe của cộng đồng.

5. Nghĩa vụ đối với nghề nghiệp của bản thân

Muốn nghề xét nghiệm y học được xã hội tôn trọng, trước hết người cán bộ xét nghiệm phải trân trọng nghề nghiệp của mình, phải phát huy phẩm giá, phấn đấu để duy trì một "thương hiệu" về sự liêm chính, trung thực của bản thân, phải chịu trách nhiệm đối với hành vi chuyên môn của mình và không lạm dụng các kỹ năng hay kiến thức chuyên môn mình có để mưu cầu lợi ích cá nhân.

Người cán bộ xét nghiệm có thể đóng góp vào sự tiến bộ của nghề nghiệp bằng cách nâng cao kiến thức, áp dụng tiến bộ khoa học mang lại lợi ích cho bệnh nhân, duy trì tiêu chuẩn cao về thực hành và giáo dục, nâng cao điều kiện làm việc và cải thiện điều kiện kinh tế cho các thành viên của chuyên ngành. Bên cạnh đó, việc duy trì tiêu chuẩn cao trong hành nghề và thông qua hỗ trợ tích cực của các cơ quan chuyên môn cũng là một biện pháp hữu hiệu để quảng bá hình ảnh và uy tín nghề nghiệp.

6. Nghĩa vụ đối với môi trường

Đặc trưng nghề nghiệp của chuyên ngành xét nghiệm y học là

sử dụng nhiều hóa chất và các bệnh phẩm đa dạng. Do vậy, vấn đề bảo vệ môi trường và cộng đồng cần được người cán bộ xét nghiệm đặt lên hàng đầu bằng cách đảm bảo rằng chất thải y tế được xử lý có hiệu quả, đúng luật và thân thiện với môi trường (cần phân loại chất thải phòng xét nghiệm và đựng trong các bao bì chuyên dụng để có cách xử lý phù hợp).

Tất cả những yêu cầu về y đức đã nói ở trên cần phải được trở thành phẩm chất tinh thần chung của người cán bộ xét nghiệm. Nhưng nó không phải là một sự chuyển hóa tự nhiên mà là kết quả sự phấn đấu trau dồi của mỗi cá nhân và đặc biệt là quá trình đào tạo lâu dài, bài bản của cơ sở đào tạo. Khoa Xét nghiệm Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương có kinh nghiệm trên 30 năm về lĩnh vực này và luôn quan tâm đào tạo y đức cho sinh viên trong suốt khóa học, từ khi mới nhập chuyên ngành cho đến cả khi tham gia thực tập tại các bệnh viện, cơ sở y tế. Chú trọng đào tạo y đức chính là một trong những yếu tố tạo nên chất lượng đào tạo, thương hiệu Kỹ thuật viên Xét nghiệm của Trường ĐH Kỹ thuật Y tế Hải Dương.

Y ĐỨC TRONG CHẨN ĐOÁN HÌNH ẢNH Y HỌC

Ts. Trần Văn Việt - Khoa Chẩn đoán hình ảnh

Trong quá trình phát triển của y học nước nhà, y đức luôn được đặt lên vị trí hàng đầu. Vấn đề y đức không có sự khác biệt giữa những cán bộ y tế lâm sàng hay cận lâm sàng trong công tác khám chữa bệnh, phòng bệnh và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

Y học hiện đại chẩn đoán bệnh dựa vào các triệu chứng lâm sàng (chẩn đoán lâm sàng) và các triệu chứng cận lâm sàng (chẩn đoán cận lâm sàng). Trong chẩn đoán cận lâm sàng, ngoài xét nghiệm và các phương pháp khác thì chẩn đoán dựa trên hình ảnh thu được từ các thiết bị, máy y tế (chẩn đoán hình ảnh) ngày càng chiếm một vai trò quan trọng, nhất là ngày nay với sự trợ giúp của các thiết bị, máy y tế

hiện đại, công nghệ cao có các phần mềm tin học hỗ trợ khiến cho hình ảnh rõ nét và chính xác hơn. Các phương pháp chẩn đoán hình ảnh rất phong phú, như chẩn đoán qua hình ảnh X quang, hình ảnh siêu âm, siêu âm - Doppler màu, hình ảnh nội soi (mà thông dụng là nội soi tiêu hoá và nội soi tiết niệu) hình ảnh chụp cắt lớp vi tính (Computed Tomography Scanner-CT. Scanner), hình ảnh chụp cộng hưởng từ hạt nhân (Magnetic Resonance Imaging- MRI).

Đối với những người làm ngành y, đặc biệt trong chẩn đoán hình ảnh, thì việc nâng cao y đức trước tiên là việc nâng cao tay nghề, nâng cao trình độ nghiên cứu, chẩn đoán. Đối với nghề chẩn đoán hình ảnh không những phải có kiến thức, kỹ năng làm chủ

trang thiết bị hiện đại mà còn phải có ý thức, thái độ giao tiếp ứng xử tốt để giúp bác sỹ lâm sàng tìm ra phương pháp điều trị hữu hiệu. Như vậy, điều cốt lõi nhất của y đức vẫn là sự xuất phát từ lương tâm và trách nhiệm của những người làm chẩn đoán hình ảnh. Người cán bộ làm công tác chẩn đoán hình ảnh - một công việc thuộc lĩnh vực cận lâm sàng, liên quan nhiều đến trang thiết bị - không trực tiếp thăm khám và điều trị người bệnh nhưng họ lại có vai trò rất lớn đối với thầy thuốc lâm sàng bởi vì, kết quả chụp xquang, siêu âm, cắt lớp vi tính, chụp cộng hưởng từ... là những bằng chứng giúp cho các bác sỹ lâm sàng đưa ra được những quyết định cho chẩn đoán, điều trị cũng như phòng bệnh. Y đức của những người làm chẩn đoán hình ảnh được thể hiện ở chính những nhiệm vụ cụ thể của họ trong công việc hàng ngày, đó là:

1. Kỹ thuật viên X quang cần có tác phong làm việc chuyên nghiệp, đáp ứng mọi nhu cầu của bệnh nhân và hỗ trợ các đồng nghiệp cũng như cộng tác trong việc cung ứng dịch vụ chăm sóc sức khỏe có chất lượng cho bệnh nhân. Khi tiếp xúc ban đầu, thực hiện kỹ thuật như chụp xquang, CLVT, CHT... cần được giải thích các chỉ định làm cho bệnh nhân yên tâm cộng tác. Thực hiện đúng các quy trình kỹ thuật, thực hiện tốt an toàn phóng xạ, tôn trọng lễ phép với người bệnh nhưng phải giữ khoảng cách nhất định. Hiện nay do quá tải, bệnh nhân đông phải chờ đợi. Kỹ thuật viên hình ảnh cũng cần có thái độ ân cần giải thích để bệnh nhân chấp nhận cùng cộng tác với mình

2. Trong quá trình thực hiện kỹ thuật, cần tôn trọng những bí mật, tôn trọng quyền của bệnh nhân về vấn đề đời tư và chỉ được phép tiết lộ thông tin bí mật theo yêu cầu của pháp luật hoặc để bảo vệ lợi ích của cá nhân hoặc cộng

đồng. Một sự thận trọng và tôn trọng bệnh nhân, một động thái trấn an hay thăm hỏi chân tình, một nụ cười đôn hậu, khoan dung trao tặng người bệnh, nhiều lúc đó chính là sự cứu rỗi bệnh nhân, giúp bệnh nhân vượt qua lưới hái tử thần, hợp tác thực hiện kỹ thuật. Lời nói người thầy thuốc có ảnh hưởng lớn đến kết quả điều trị và ảnh hưởng tâm lý người bệnh đến kết quả chữa bệnh.

3. Khi có kết quả chụp Xquang, siêu âm, CLVT, CHT... cũng cần giải thích đầy đủ trong phạm vi cho phép, vì người bệnh không phải là người có kiến thức y học. Hơn nữa một lời nói thiếu thận trọng, một chẩn đoán non kém, một kỹ thuật thô bạo, một cái nhíu mày, một bàn luận không đúng chỗ, sẽ làm cho bệnh nhân lo lắng. Mặc dù kết quả cận lâm sàng bình thường cũng phải giải thích để bệnh nhân yên tâm.

4. Người làm chẩn đoán hình ảnh phải chịu trách nhiệm về kết quả của mình trước pháp luật, đảm bảo chất lượng, luôn tôn trọng các chỉ định và các chống chỉ định của từng kỹ thuật, sử dụng các phương tiện sao cho có hiệu quả tối ưu.

5. Người bệnh có thể làm dịch vụ chăm sóc sức khỏe ở nhiều cơ sở khác nhau, và cũng có nhiều kết quả cận lâm sàng mang theo. Người làm chẩn đoán hình ảnh không nên tùy tiện phê phán, đánh giá đồng nghiệp vắng mặt, cho dù đồng nghiệp có sai sót, nhầm lẫn. Cần góp ý chân thành mang tính xây dựng. Nói xấu đồng nghiệp, đối với ngành y, đó là việc đố kỵ làm ảnh hưởng rất lớn đến quan hệ đồng nghiệp và người bệnh. Đạo đức nghề nghiệp của cán bộ y tế dù là ở lĩnh vực lâm sàng hay cận lâm sàng đều phải bảo vệ quyền lợi hợp pháp và nghĩa vụ thầy thuốc với người bệnh.

6. Lỗi hẹn với bệnh nhân cũng là chuyện thường xảy ra, nhất là khi bệnh nhân quá đông, kỹ thuật viên không thực hiện kịp các kỹ

thuật hoặc có kỹ thuật phải bắt buộc chuyển sang ngày hôm sau. Nhưng điều cần bàn là ứng xử lỗi hẹn ra sao. Vì sao kỹ thuật này phải hẹn? do không chuẩn bị bệnh nhân chu đáo hay do lỗi kỹ thuật. Vì vậy cần phải giải thích rõ, tử mỉ và thực hiện đúng khi bệnh nhân tái khám. Kỹ thuật viên hình ảnh không được tiếm lời xin lỗi bệnh nhân khi phải chụp lại, chụp hỏng. Đây là sự tôn trọng cần thiết, là văn hóa ứng xử tối thiểu cho bất kỳ ai chứ không riêng cho kỹ thuật viên hình ảnh

7. Không nên áp đặt bệnh nhân, không nên tuyệt đối hóa phương pháp điều trị, mỗi phương pháp điều trị có ưu thế và hạn chế riêng, mỗi kỹ thuật chẩn đoán có những ưu điểm và nhược điểm, mỗi kỹ thuật xét nghiệm đều có những giá trị giới hạn. Vì vậy tùy từng cơ địa bệnh nhân, tùy điều kiện kinh tế hoàn cảnh của bệnh nhân và tùy điều kiện trang thiết bị của bệnh viện mà Bác sỹ, kỹ thuật viên hình ảnh sử dụng phương tiện sao cho hợp lý và đưa ra lời khuyên chứ không nên áp đặt, bởi vì hiện nay đang bị lạm dụng trang thiết bị, xét nghiệm

8. Kỹ thuật viên X quang liên tục phấn đấu để nâng cao kiến thức và kỹ năng bằng cách tham gia vào việc tiếp tục các hoạt động như giao ban chuyên môn, hội chẩn, chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm với các đồng nghiệp khác. Nâng cao ý thức nghề nghiệp đồng nghĩa nâng cao chất lượng khám chữa bệnh, dựa vào lâm sàng và kết quả cận lâm sàng, trong đó có chẩn đoán hình ảnh. Bởi vậy những cán bộ ngành chẩn đoán hình ảnh phải gắn trách nhiệm với kết quả cận lâm sàng của mình trước người bệnh. Đó là tác phong nghiêm túc nghề nghiệp và phải được xây dựng từ khi còn ngồi ghế nhà trường. Thiết nghĩ, hơn cả tài năng, đạo đức nghề nghiệp của bác sỹ và kỹ thuật viên hình ảnh cũng là liều thuốc kỳ diệu đối với bệnh nhân.

Đạo đức người Vật lý trị liệu một bộ phận quan trọng của đạo đức y học

TS. Phạm Thị Nguyên - Khoa Vật lý trị liệu

Ngành Vật lý trị liệu có lịch sử từ hàng nghìn năm trước Công nguyên. Thực hành vật lý trị liệu đã phát triển qua nhiều thế kỷ từ những hình thức sớm nhất (xoa bóp, bấm huyệt) đến các hệ thống phức tạp của điều trị hiện nay (máy sóng ngắn, kích thích điện, điện phân, siêu âm, laser,...). Nó được phát triển không ngừng về kiến thức, kỹ năng và thái độ cần thiết để giáo dục sức khỏe, chẩn đoán, phòng bệnh, điều trị và phục hồi chức năng. Sự ra đời của chuyên ngành Vật lý trị liệu / Phục hồi chức năng

Đạo đức là yếu tố đặc biệt quan trọng của người cán bộ y tế; Đạo đức ngành Vật lý trị liệu / Phục hồi chức năng là một bộ phận quan trọng của đạo đức xã hội và đạo đức y học; Có yêu cầu đặc biệt, liên quan đến việc tiến hành các hoạt động nhằm đem lại sức khỏe cho người bệnh và người khuyết tật; Là quy tắc, nguyên tắc chuẩn mực của người Vật lý trị liệu, nhờ đó mà mọi thành viên của Ngành từ hộ lý đến Giáo sư đầu ngành phải tự giác điều chỉnh hành vi của mình sao cho phù hợp với lợi ích và tiến bộ của ngành VLTL/PHCN

Luật pháp và đạo đức có mối quan hệ hữu cơ khăng khít. Khi luật pháp bị vi phạm thì bầu không khí đạo đức bị thoái hóa. Người Vật lý trị liệu sẽ bị tước danh hiệu cao quý của mình nếu xâm phạm luật pháp ảnh hưởng đến sức khỏe và tính mạng con người. Họ sẽ bị lương tâm dày vò, dằn vặt, đau khổ vì chưa hết lòng vì nghề nghiệp vì hạnh phúc của người bệnh và người khuyết tật.

Trong những điều kiện khó khăn nhất của đất nước, các thầy thuốc Việt Nam đã nêu cao y đức Việt Nam phấn đấu hy sinh vì sự nghiệp bảo vệ sức khỏe nhân dân đạt nhiều thắng lợi. Khi đất nước bước vào thời kỳ đổi mới, cùng với sự hình thành cơ chế thị trường dưới sự điều khiển của Nhà nước Xã hội chủ nghĩa, đạo đức người thầy thuốc Việt Nam đứng trước sự thách thức lớn đã nhanh chóng lựa chọn và xác định chỗ đứng của mình, tiếp tục giữ vững đạo đức tốt đẹp của thầy thuốc Việt Nam thực hiện "lượng y như từ mẫu" hết lòng vì sự nghiệp chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân. Đối với người Vật lý trị liệu, tư cách đạo đức của họ còn phải trong sáng hơn vì đối tượng phục vụ của họ không chỉ là người bệnh mà còn là người khuyết tật, đó là những người nghèo nhất, thất thế nhất. Do vậy, người Vật lý trị liệu không thể và không có cơ hội làm giàu trên những số phận không may mắn này. Chỉ có sự hiến dâng vô điều kiện và sự hy sinh lớn lao, người Vật lý trị liệu mới có đủ can đảm để làm việc hiệu quả giúp vơi đi nỗi đau khổ của những số phận bất hạnh, mà họ chiếm đến trên 10% nhân loại.

Với nghĩa cử cao đẹp của đạo đức nghề nghiệp, người Vật lý trị liệu, luôn tôn trọng các quyền và phẩm giá của mỗi bệnh nhân. Tôn trọng tất cả các quy định của hoạt động vật lý trị liệu. Cung cấp trung thực các dịch vụ có thể làm giảm

(VLTL/ PHCN) nhằm mục đích phục hồi và cải thiện những rối loạn về thể chất và tinh thần của người bệnh và người khuyết tật. Người Vật lý trị liệu là chuyên gia trong lĩnh vực thăm khám, lượng giá, phục hồi chức năng những bệnh lý thuộc thể chất và tinh thần như các bệnh: xương cơ khớp, thần kinh cơ, tim mạch, hô hấp,... Họ được đào tạo chuyên sâu để đáp ứng nhiệm vụ điều dưỡng và phục hồi chức năng cho người bệnh và người khuyết tật.

nói riêng và ngành Y tế nói chung; Là nghĩa vụ, trách nhiệm công dân của người cán bộ y tế không những đối với người bệnh, người khuyết tật mà còn đối với đồng nghiệp và nhân dân; Đó là các mối quan hệ giữa: thầy thuốc với bệnh nhân, thầy thuốc với công việc, thầy thuốc với khoa học và giữa thầy thuốc với đồng nghiệp. Lĩnh vực nghề nghiệp của ngành VLTL/PHCN có hai phạm vi nguyên tắc chuẩn mực: luật pháp hành nghề y tế, và tiêu chuẩn đạo đức người thầy thuốc.

mức độ đau khổ do bệnh tật và ngăn ngừa khuyết tật. Chịu trách nhiệm pháp lý và đạo đức về các hoạt động chuyên môn của ngành Vật lý trị liệu. Hỗ trợ và nâng cao kiến thức và kỹ năng có liên quan đến các nhu cầu của xã hội. Bảo vệ phẩm giá của đồng nghiệp.

Ngoài ra, quy tắc đạo đức của người Vật lý trị liệu còn thể hiện qua các hoạt động khác nhằm nâng cao chất lượng dịch vụ Vật lý trị liệu của họ, như: Học tập nâng cao, nhằm không ngừng phát triển về lý luận và thực tế thông qua các chương trình đào tạo, đào tạo lại và học tập suốt đời. Trong mối quan hệ với bệnh nhân: phải tôn trọng, giúp đỡ, giữ bí mật, bảo đảm an toàn và bảo vệ phẩm giá của người bệnh. Có trách nhiệm phát triển cộng đồng thông qua các chương trình giáo dục về môi trường, chăm sóc sức khỏe, tăng cường phát triển và tiếp cận các dịch vụ y tế nhằm làm giảm các triệu chứng của bệnh lý góp phần vào sự nghiệp chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân. Tham gia hoặc hỗ trợ nghiên cứu khoa học nhằm nâng cao chất lượng dịch vụ đối với người bệnh và người khuyết tật. Thực hiện nghiên cứu khoa học dựa trên nguyên tắc: được sự đồng ý của bệnh nhân, bảo mật những hồ sơ của

bệnh nhân và an toàn cho bệnh nhân. Kết quả nghiên cứu được chia sẻ với đồng nghiệp trên các tạp chí khoa học và trong các cuộc thảo luận. Ngoài ra, người Vật lý trị liệu phải có sự hợp tác với đồng nghiệp nhằm tăng hiệu quả trong phục hồi chức năng cho người bệnh và người khuyết tật. Có kỹ năng làm việc nhóm phối hợp với các bác sĩ cùng chăm sóc bệnh nhân. Quan hệ trong nhóm dựa trên nguyên tắc bình đẳng, tôn trọng lẫn nhau, đặc biệt tôn trọng người có chuyên môn cao hơn. Có trách nhiệm giúp đỡ các đồng nghiệp trẻ mới vào nghề hoặc có ít kinh nghiệm trong lĩnh vực Vật lý trị liệu.

Mọi hoạt động của người Vật lý trị liệu phải tuân theo Quy tắc đạo đức xã hội, quy tắc ứng xử của ngành Y tế và theo pháp luật của Nhà nước. Trao đổi đạo đức của người Vật lý trị liệu đã góp phần không nhỏ giúp người bệnh, người khuyết tật có thêm nghị lực, tự tin, hoà nhập cộng đồng và tăng cường chất lượng cuộc sống, bởi vì: “Chúng ta không chỉ tăng thêm năm tháng vào cuộc đời mà còn phải tăng thêm những giá trị đích thực của cuộc đời vào năm tháng”.

Coi trọng đạo đức người Điều dưỡng

ThS. Huỳnh Thị Bình – Khoa Điều dưỡng

Như chúng ta đã biết, người bệnh khi vào bệnh viện được các bác sĩ khám bệnh và kê đơn điều trị, thời gian tiếp xúc của bác sĩ đối với người bệnh không nhiều, hầu hết thời gian còn lại điều

dưỡng là người thường xuyên tiếp xúc, chăm sóc và phục vụ người bệnh. Muốn người bệnh mau khỏi bệnh, không phải chỉ cần dùng thuốc đúng mà còn phải đáp ứng tất cả những nhu cầu cơ bản của người bệnh như: hô hấp,

ăn uống, bài tiết, vận động, duy trì thân nhiệt, vệ sinh cá nhân, thay mặc quần áo, ngủ và nghỉ, an toàn, giao tiếp... Chính điều dưỡng là người đáp ứng những nhu cầu cơ bản cũng như nhu cầu bệnh lý của người bệnh. Đối với những bệnh nhân nặng, hôn mê thì càng cần sự chăm sóc, theo dõi đặc biệt của điều dưỡng.

Điều dưỡng là lực lượng cán bộ y tế quan trọng, chiếm tỷ lệ lớn (khoảng 50%) trong số cán bộ y tế. Họ đã có những đóng góp không nhỏ trong công tác chăm sóc sức khỏe. Họ là người hàng ngày, hàng giờ ở bên người bệnh, chăm lo từng bữa ăn, viên thuốc, giấc ngủ đến việc vệ sinh, tâm trạng vui/buồn của người bệnh... Vì thế, người điều dưỡng luôn phải tu dưỡng đạo đức nghề nghiệp, rèn luyện chuyên môn kỹ thuật để đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của công việc. Đạo đức nghề nghiệp rất cần thiết cho mọi

nghe. Nhưng đối với nghề điều dưỡng, đạo đức nghề nghiệp đóng vai trò quan trọng hàng đầu. Bởi đối tượng phục vụ của điều dưỡng là con người, hơn thế nữa đa số họ là người yếu đau, họ đang rất cần sự hỗ trợ về mọi mặt. Điều dưỡng cần phải hiểu được nỗi đau đớn, thống khổ của người bệnh, giúp cho họ giảm bớt hoặc vượt qua nỗi đau, giúp họ được thoải mái hơn.

Đạo đức điều dưỡng là nền tảng đảm bảo hiệu quả của mọi hoạt động chăm sóc của người điều dưỡng. Tuy nhiên một số vi phạm về đạo đức của điều dưỡng vẫn còn xảy ra ở đâu đó như: Sự thờ ơ, lạnh nhạt thậm chí cáu gắt khi tiếp xúc với người bệnh, thiếu trách nhiệm với người bệnh khi chăm sóc làm ảnh hưởng tới sức khỏe và tính mạng người bệnh, lợi dụng chức vụ để làm những việc không đúng như bán thuốc tùy tiện cho người bệnh, nhận phong bì,... đã làm giảm sút lòng tin của người bệnh, xóa nhòa hình ảnh điều dưỡng trong người bệnh và cộng đồng.

Để đáp ứng được các tiêu chuẩn đạo đức mà xã yêu cầu, việc rèn luyện đạo đức cho điều dưỡng đã được quan tâm kể cả trong các Trường đào tạo Điều dưỡng và các cơ sở y tế. Các quy định về tiêu chuẩn đạo đức người Điều dưỡng được giới thiệu là

1. Đối với người bệnh:

- Thương yêu người bệnh như anh em ruột thịt của mình thể hiện ở sự tận tụy chăm sóc người bệnh, tạo mối quan hệ thân thiện và tin tưởng với người bệnh và gia đình người bệnh khi tiếp đón và chăm sóc người bệnh, sự thận trọng nhẹ nhàng khi thực hiện kỹ thuật chăm sóc.

- Tôn trọng nhân phẩm, danh dự và tín ngưỡng của người bệnh: từ lời nói tới cử chỉ người điều dưỡng cần thể hiện sự thông cảm và chia sẻ. Tôn trọng tín ngưỡng, niềm tin, cá tính, văn hoá và duy

trì sự kín đáo khi chăm sóc người bệnh. Không kỳ thị, phân biệt đối xử với người bệnh, đảm bảo sự công bằng cho mọi người bệnh khi tiếp cận với dịch vụ chăm sóc. Biện hộ bảo vệ cho lợi ích của người bệnh. Giữ bí mật thông tin về sức khỏe, bệnh tật và riêng tư của người bệnh.

- Đảm bảo an toàn và duy trì tiêu chuẩn thực hành tốt nhất khi chăm sóc người bệnh.

2. Đối với đồng nghiệp:

- Thật thà, đoàn kết, trung thực, tôn trọng cá tính của đồng nghiệp, không thủ đoạn cạnh tranh thiếu lành mạnh. Hợp tác hiệu quả trong nhóm chăm sóc, sẵn sàng giúp đỡ đồng nghiệp, không đùn đẩy trách nhiệm cho đồng nghiệp.

- Tôn trọng bảo vệ danh dự và uy tín của đồng nghiệp, kính trọng thầy/cô, khiêm tốn học hỏi, sẵn sàng chia sẻ truyền thụ kiến thức và kinh nghiệm cho đồng nghiệp và thế hệ sau.

3. Đối với nghề nghiệp:

Điều dưỡng có nghĩa vụ duy trì, nâng cao vị thế và uy tín nghề nghiệp, thể hiện ở sự yêu nghề, tự hào về nghề nghiệp, tuyên truyền về nghề điều dưỡng với cộng đồng. Người điều dưỡng luôn tự chịu trách nhiệm về những quyết định và hành động của bản thân khi chăm sóc người bệnh. Việc tuyên truyền và nâng cao uy tín của nghề còn thể hiện ở hiệu quả chăm sóc người bệnh của điều dưỡng trong các cơ sở Y tế.

4. Đối với xã hội:

Thực hiện đầy đủ các quy định của pháp luật liên quan tới chăm sóc người bệnh. Tuân thủ đúng các quy chế chuyên môn. Góp phần xây dựng môi trường làm việc văn hoá, lành mạnh. Tích cực tham gia và nêu tấm gương tốt trong các hoạt động phòng bệnh giáo dục sức khỏe tại cộng đồng. Sẵn sàng giúp đỡ cấp cứu người bệnh tại cộng đồng.

Trường Đại học kỹ thuật Y tế Hải Dương là một trong các Trường đào tạo điều dưỡng trong cả nước. Việc rèn luyện đạo đức cho điều dưỡng đã được Trường rất quan tâm và coi trọng ngay từ những ngày đầu tiên sinh viên nhập học cho đến khi sinh viên tốt nghiệp ra trường. Nhằm cung cấp cho xã hội những người điều dưỡng có đủ kiến thức, kỹ năng và đạo đức, trong những năm gần đây, Nhà trường đã luôn quan tâm đổi mới việc giáo dục đạo đức cho sinh viên như:

- Thành lập bộ môn Y đức và Y xã hội học

- Biên soạn chương trình, giáo trình giảng dạy dựa trên chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, quy tắc ứng xử...phù hợp với từng chuyên ngành

- Đổi mới phương pháp giảng dạy, tập huấn cho giảng viên giảng dạy môn đạo đức nghề nghiệp. Mở các lớp tập huấn về kỹ năng giao tiếp ứng xử và kỹ năng mềm cho cán bộ giảng viên và HSSV.

- Về thực hiện chương trình: Học phần đạo đức Điều dưỡng được bố trí ngay trong năm học đầu tiên của chương trình đào tạo điều dưỡng. Trong các môn học, bài học về chăm sóc người bệnh đều có sự lồng ghép giáo dục cho học sinh viên viên các tiêu chí về đạo đức điều dưỡng.

Việc rèn luyện đạo đức cần phải có thời gian và sự trải nghiệm. Ngoài các bài học trong chương trình và các lớp tập huấn, học sinh sinh viên sẽ được học đạo đức từ các bạn, từ thầy/cô điều dưỡng, từ các thầy thuốc trong Trường và tại các Bệnh viện thực hành. Để đạt được các chuẩn mực về đạo đức mà xã hội kỳ vọng thì cả thầy và trò đều phải cố gắng rèn luyện để lấp dần khoảng trống thiếu hụt, xứng đáng là những "Người mẹ hiền" như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KỸ THUẬT Y TẾ HẢI DƯƠNG với vấn đề coi trọng đạo đức nhà giáo

ThS. Bùi Hoàng Ngân - Bộ môn Y đức & YXH học

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói:

*"Trời có bốn mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông
Đất có bốn phương: Đông, Tây, Nam, Bắc
Người có bốn đức: Cần, Kiệm, Liêm, Chính
Thiếu một mùa thì không thành trời
Thiếu một đức thì không thành người"*

Vì vậy theo Người: "Ai giữ được đạo đức đều là người cao thượng"
Trong cuộc đời mỗi con người thường gắn bó với một nghề nghiệp, mỗi ngành mỗi nghề đều có tiêu chuẩn đạo đức nghề nghiệp của ngành đó. Nhà giáo dục học vĩ đại Cô-men-xki đã từng nói: "Dưới ánh mắt trời không có nghề nào cao quý hơn nghề dạy học", Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định: "Không có thầy giáo thì không có giáo dục... không có giáo dục, không có cán bộ thì không nói gì đến kinh tế-văn hóa". Trong lịch sử nước ta từ xưa đến nay, nhà giáo bao giờ cũng được nhân dân kính trọng, không thể đặt ngang hàng với việc tính toán, trục lợi. Do đó, nếu ai tham quyền, tham tiền thì không nên vào nghề giáo dục.

Để trở thành một người được gọi là "nhà giáo" thì đòi hỏi phải hội tụ nhiều đức tính tốt, hoà quyền trong một con người đặc biệt là "tài" và "đức" có như vậy mới trở thành một nhà giáo thực thụ. Như Bác Hồ - người thầy vĩ đại đã từng nói "Có tài mà không có đức là vô dụng - Có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó". Trong nghề giáo, đạo đức của nhà giáo là vấn đề được coi trọng và đặt lên hàng đầu. Đạo đức nhà giáo hiểu theo nghĩa đó là phẩm chất, năng lực, lương tâm nghề nghiệp,... Tấm gương của người thầy đối với học sinh vô cùng quan trọng, "thầy tốt thì ảnh hưởng tốt, thầy xấu thì ảnh hưởng xấu". Nhân cách của người thầy là sức mạnh có ảnh hưởng lớn đối với học sinh sinh viên, sức mạnh không thể thay thế bằng bất kỳ cuốn sách giáo khoa nào, bất kỳ câu chuyện châm ngôn đạo đức, bất kỳ một hệ thống khen thưởng hay trách phạt nào khác.

Những năm qua, ngành giáo dục đã xây dựng được đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý ngày càng đông đảo. Đại đa số nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục đều làm việc tận tụy, tâm huyết với nghề, có phẩm chất chính trị, đạo đức và lối sống tốt. Tuy

đời sống còn nhiều khó khăn, thiếu thốn song đội ngũ nhà giáo vẫn ngày đêm miệt mài trên bục giảng, bám lớp, bám trường, sẵn sàng hy sinh quyền lợi bản thân để cống hiến hết mình cho sự nghiệp "trồng người". Nhưng bên cạnh những thầy cô giáo tốt, cao quý như vậy thì chúng ta không khỏi đau lòng khi đâu đó vẫn còn nghe nhắc đến tình trạng giáo viên vi phạm đạo đức nghề nghiệp như nhận phong bì, chạy trường, chạy điểm, thậm chí "gạ tình lấy điểm"...

Sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước hiện nay đang đặt ra cho ngành giáo dục những đòi hỏi bức thiết phải kiên quyết và triệt để đổi mới từ công tác lãnh đạo quản lý đào tạo, bồi dưỡng giáo viên, cải tiến nâng cao chất lượng, chương trình giảng dạy... Trong đó, yếu tố quan trọng nhất là giáo dục, rèn luyện đội ngũ giáo viên một trong những nhân tố quyết định chất lượng giáo dục.

Là những cán bộ, giảng viên của Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương mang trên vai hai trọng trách thầy giáo - thầy thuốc, hai nhiệm vụ không thể tách rời nhau mà luôn thống nhất trong một chủ thể. Tự hào vì đã chọn nghề cao quý nhất trong những nghề cao quý, vậy chúng ta phải làm gì? làm thế nào? để giữ vững phẩm chất của nhà giáo - thầy thuốc, để mỗi thầy cô giáo thực sự là "tấm gương đạo đức cho học sinh sinh viên noi theo".

Mỗi cán bộ giảng viên phải xác định được vinh dự, trách nhiệm và lương tâm nhà giáo, phải mô phạm từ suy nghĩ đến hành động. Chúng ta cần xác định đối tượng mà chúng ta hướng tới chính là con người, vì vậy ngoài dạy nghề chúng ta phải quan tâm tới dạy người. Nếu chúng ta không giữ được phẩm chất đạo đức nhà giáo thì mục tiêu giáo dục chỉ tồn tại trên lí thuyết.

Điều đó đòi hỏi mỗi giảng viên phải thường xuyên rèn luyện phẩm chất đạo đức nhà giáo, thông qua hoạt động tự rèn luyện của bản thân và thông qua các hoạt động do cơ quan, đoàn thể tổ chức. Trước hết mỗi nhà giáo của trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương cần thực hiện tốt cuộc vận động Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh và Chỉ thị của Bộ Giáo dục và Đào tạo: Mỗi Thầy, Cô giáo là một tấm gương về đạo đức, tự học và sáng

tạo, nghiên cứu và thực hiện có hiệu quả tầm nhìn, sứ mệnh và 8 giá trị cốt lõi của nhà trường, đặc biệt ý thức sâu sắc về đạo đức nghề nghiệp của mình.

Các thầy/ cô giáo cũng phải thực hiện tốt quy định về đạo đức nhà giáo như:

- Không sử dụng điện thoại khi lên lớp, hội họp
- Không hút thuốc lá, không uống rượu bia, không gây bẽ phái cục bộ gây mất đoàn kết, không thoái thác nhiệm vụ, không tự ý cắt xén nội dung giảng, không tham gia tệ nạn cờ bạc, mại dâm, ma túy, mê tín dị đoan...
- Không sử dụng bực giảng làm nơi tuyên truyền phổ biến nội dung trái với quan điểm, chính sách của Đảng, Nhà nước.

Tuân thủ các quy tắc đạo đức và các quy định giao tiếp ứng xử đối với người cán bộ y tế:

+ *Đối với bệnh nhân*: Không bao giờ từ chối giúp đỡ bệnh nhân; Tôn trọng nhân cách của người bệnh; Lời nói nhẹ nhàng, ôn tồn, động viên giúp đỡ bệnh nhân yên tâm điều trị

+ *Đối với đồng nghiệp*: Đoàn kết, giữ gìn uy tín cho đồng nghiệp; Có tinh thần tập thể; Cư xử tế nhị và chân thành với nhau; Sẵn sàng hợp tác để xây dựng một tập thể vững mạnh

+ *Đối với cộng đồng*: Hăng hái vận động trong các phong trào rèn luyện sức khỏe, vệ sinh phòng bệnh...; Giữ gìn bí mật y tế

+ *Đối với sinh viên*: Không trù dập, chèn ép và có thái độ thiên vị, phân biệt đối xử, không tiếp

tay bao che những hành vi tiêu cực; Không xâm phạm thân thể, xúc phạm danh dự. Hướng dẫn sinh viên từ việc nhỏ nhất: Bỏ rác đúng nơi quy định, văn hóa xếp hàng, biết giữ trật tự nơi công cộng và trên giảng đường. Biết lắng nghe khi người khác nói và tôn trọng thầy cô giáo và cán bộ nhân viên bệnh viện.

Bằng nhiều biện pháp đồng bộ trong việc giáo dục đạo đức nhà giáo và giáo dục đạo đức cho học sinh sinh viên, nên chất lượng đào tạo của Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương ngày càng được nâng cao, đào tạo ra những cán bộ y tế “vừa hồng, vừa chuyên”, góp phần vào sự nghiệp chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe nhân dân.

Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết gặp mặt Anh hùng Lao động, Thầy thuốc nhân dân tiêu biểu nhân dịp chào mừng ngày Thầy thuốc Việt nam (27/2/2010)

Chân dung nhà khoa học

1. Sơ lược lý lịch

- Họ và tên: **VŨ ĐÌNH CHÍNH**
- Sinh ngày: 15 - 02 - 1954
- Quê quán: Nhân Quyền - Bình Giang - Hải Dương
- Học hàm: Phó Giáo sư
- Học vị: Tiến sỹ Y khoa

2. Tóm lược quá trình công tác:

- Từ 1971 - 1979: Bộ đội, Học viên Trường Đại học Quân y
- Từ 1979 - 1989: Chủ nhiệm Quân y trung đoàn

3. Công hiến khoa học :

Tốt nghiệp Học viện Quân Y năm 1979, năm 1988 ông tiếp tục theo học bác sỹ chuyên khoa I chuyên ngành Nội , Bác sỹ chuyên khoa II chuyên ngành Nội khớp tại Đại học Y Hà Nội năm 1996. Cũng trong thời gian này, ông bảo vệ thành công

- Từ 1989 - 1997: Chủ nhiệm Khoa Nội 2, Bệnh viện 7 - Quân khu 3
- Từ 1997 - 1999: Thượng tá Phó Giám đốc Bệnh viện 7 - Quân khu 3
- Từ 1999 - 2000 : Phó Hiệu trưởng Trường Trung học Kỹ thuật Y tế 1 - Bộ Y tế
- Từ 2000 - 2001 : Hiệu trưởng Trường Trung học Kỹ thuật Y tế 1 - Bộ Y tế
- Từ 2001 - 6/2007 : Giảng viên cao cấp, Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Kỹ thuật Y tế 1 - Bộ Y tế
- Từ 7/2007 đến nay : Giảng viên cao cấp, Hiệu trưởng Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương

Luận án Tiến sỹ với đề tài «*Nghiên cứu loãng xương và một số yếu tố liên quan tới loãng xương ở phụ nữ sau mãn kinh thuộc huyện Cẩm Bình, Hải Hưng*»

Trong quá trình công tác, PGS.TS. Vũ Đình Chính ngoài công tác quản lý, giảng dạy đã luôn tích cực tham gia nghiên cứu khoa học trong các lĩnh vực chăm sóc sức khỏe cộng đồng và khoa học

quản lý giáo dục. Ông đã làm chủ nhiệm và tham gia 16 công trình nghiên cứu khoa học, trong đó có 02 đề tài cấp Bộ “Đánh giá thực trạng đào tạo và sử dụng nguồn nhân lực kỹ thuật viên y tế tại các bệnh viện thuộc 28 tỉnh phía Bắc” (2003 - 2005) Nghiên cứu đặc điểm bệnh thoái hóa khớp gối ở một số vùng thuộc tỉnh Hải Dương (2006) ; Đề tài cấp Quân khu : «Nghiên cứu một số yếu tố ảnh hưởng đến hàm lượng acid uric máu và nước tiểu ở người bình thường và bệnh nhân gút (2011) ». 13 đề tài cấp cơ sở tiêu biểu như : Vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức vào việc xây dựng đạo đức cho học sinh - sinh viên Trường Cao đẳng Kỹ thuật Y tế 1 (2005); Thực trạng suy dinh dưỡng của bệnh nhân, hiểu biết, thái độ và thực hành chăm sóc dinh dưỡng của cán bộ y tế trong Bệnh viện đa khoa tỉnh Hải Dương năm (2009); Xác định nhu cầu chăm sóc sức khỏe tại nhà của người dân phường Trần Phú và xã Tân Hưng thuộc tỉnh Hải Dương năm 2009... Đặc biệt đề tài mà ông cùng đồng nghiệp đã thực hiện trong 5 năm : Nghiên cứu tình trạng loãng xương và một số yếu tố ảnh hưởng tới loãng xương ở một số vùng nông thôn Hải Dương (1993 - 1998), kết quả được áp dụng trong công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân, đặc biệt cho phụ nữ, dự báo khả năng loãng xương, điều trị dự phòng ở những đối tượng có nhiều yếu tố nguy cơ.

PGS.TS. Vũ Đình Chính còn là tác giả và đồng tác giả của nhiều bài báo đã đăng trên các tạp chí Y học cùng các bài báo cáo hội thảo, hội nghị khoa học. Đây là những bài báo được đúc kết từ thực tiễn công tác điều trị và quản lý đào tạo, là những tài liệu giúp cho các học viên, các nhà quản lý đào tạo tham khảo góp phần đào tạo nguồn nhân lực y tế có chất

lượng phục vụ sự nghiệp bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe ngày càng cao của nhân dân. Ngoài ra, ông còn viết những bài báo đăng trên báo Sức khỏe đời sống và Báo Nhân dân về đào tạo đội ngũ kỹ thuật viên y tế và làm gì, làm thế nào để nâng cao chất lượng đào tạo, coi trọng giáo dục y đức cho sinh viên ngành y...

Trong quá trình xây dựng và phát triển Nhà trường, với trách nhiệm và sự tâm huyết của một người đứng đầu đơn vị, PGS. TS. Vũ Đình Chính đã cùng với tập thể Trường xây dựng và bảo vệ thành công Đề án nâng cấp Trường từ Trung cấp lên Cao đẳng (2001), từ Cao đẳng lên Đại học (2007) và Quy hoạch phát triển tổng thể Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương đến năm 2020, ông đang quyết tâm chỉ đạo cán bộ giảng viên, viên chức Trường tổ chức đào tạo theo hệ thống tín chỉ, đào tạo dựa trên năng lực và thực hành dựa vào bằng chứng, một xu thế tất yếu nhằm đổi mới và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực điều dưỡng - kỹ thuật y học cho đất nước, tạo ra một thương hiệu mới, một sức hút mới đối với xã hội của Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương.

Hiện nay, PGS.TS. Vũ Đình Chính là Chủ tịch Hội đồng chuyên môn thẩm định sách giáo khoa và tài liệu dạy học chuyên ngành kỹ thuật y học và Phó Chủ tịch Hội đồng xây dựng Chương trình Điều dưỡng & Kỹ thuật Y học của Bộ Y tế. Trong quá trình tham gia các Hội đồng, ông luôn phát huy tinh thần trách nhiệm, tích cực tham gia phân biện và đóng góp cho các chương trình, giáo trình phục vụ cho đào tạo đại học và sau đại học ngành y tế, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển nguồn nhân lực y tế chất lượng cao ở Việt Nam.

Sách đã xuất bản: *Kỹ thuật Xét nghiệm hóa sinh ứng dụng trong lâm sàng. Nhà xuất bản Y học, 2004.*

Khen thưởng:

Huân chương Lao động hạng Nhì, hạng Ba; Huân chương chiến công hạng Nhất; Huân chương Chiến sỹ vẻ vang hạng 1, 2, 3 ; Huy chương Kháng chiến hạng Nhì; Huy chương Quân kỳ quyết thắng; Huy chương vì sự nghiệp chăm sóc sức khỏe nhân dân, Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng; Huy hiệu và Bằng Lao động sáng tạo của Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam (1998, 2010), Bộ Y tế (2008) ;Chiến sỹ thi đua Toàn quốc (2008), Chiến sỹ thi đua cấp Bộ (2004, 2007), Chiến sỹ thi đua cấp tỉnh (2003), 18 năm liền là chiến sỹ thi đua cấp cơ sở, 19 bằng khen trong đó có 01 Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ (2002) và nhiều kỷ niệm chương; Danh hiệu Thầy thuốc Nhân dân (2010), Thầy thuốc Ưu tú (1999).

BAN BIÊN TẬP

BỆNH VIÊM DA DỊ ỨNG DO CÔN TRÙNG

TS. Lê Văn Thêm – Bộ môn Y tế công cộng

Trong mấy năm gần đây, tại Trường Đại học Kỹ Thuật Y tế Hải Dương vào thời điểm giao mùa thường xảy ra các vụ dịch gây tổn thương ngoài da. Đặc biệt, tháng 7/2011, tại ký túc xá của Trường xuất hiện hiện tượng một số học sinh sinh viên có biểu hiện nổi vết đỏ, mụn nước, rát, nóng bỏng và sưng nề ở vùng đầu, cổ, mặt và nửa thân gây hoang mang, lo lắng và ảnh tới hoạt động học tập và sinh hoạt của học sinh sinh viên. Qua thăm khám cho thấy có 337/639 học sinh sinh viên bị bệnh và được xác định là bệnh viêm da dị ứng do tiếp xúc với chất tiết của côn trùng.

1. Thời điểm thường xuất hiện bệnh:

Viêm da do côn trùng thường xuất hiện rải rác vào các tháng trong năm, nhưng đến thời điểm giao mùa thì số ca bệnh tăng đáng kể. Lý do là vì thời điểm này trùng với vụ gặt nên côn trùng ngoài đồng ruộng hết chỗ trú, theo ánh sáng bay vào nhà. Trong khi các phòng của ký túc xá lại có các cửa kính, sinh viên thường thức học ôn thi khuya, cửa không đóng kín đã thu hút côn trùng vào phòng.

2. Nguyên nhân gây bệnh:

Là do côn trùng cánh cứng, có phần và dịch gây nên. Có nhiều loài gây bệnh da liễu như kiến khoang, hay còn gọi là kiến kim, kiến lác, kiến gạo, cằm cạp, kiến nhốt, kiến cong đít... tùy từng địa phương. Loài kiến này có ba chân, bụng có đốt, trong đó một đốt màu đỏ, bay và chạy rất nhanh. Chúng thường sống ở ven ruộng, quanh gốc rạ, ở bãi cỏ, gần

vùng nước, ruộng rau, những nơi đang xây dựng dở dang. Trong thân của kiến khoang có chất pederin gây cháy bỏng da giống như chất cangtaridin của sâu ban miêu và chất phospho ở con giời. Sau những ngày mưa lũ làm ngập đồng ruộng, ao, hồ, kiến khoang cùng côn trùng theo ánh sáng đèn bay vào nhà. Những người làm việc dưới ánh đèn bị côn trùng rơi vào cổ, mặt, thân mình vô tình giơ tay đập, xiết mạnh làm cho chất pederin có trong côn trùng bám vào da. Có khi côn trùng rơi vào bề tấm, bồn tắm hoặc bám vào khăn mặt, quần áo.

3. Biểu hiện lâm sàng của bệnh:

Bệnh thường gặp nhiều ở thanh niên và người trung niên. Hầu hết bệnh nhân đều có vết đỏ, nổi mụn nước, rát, nóng bỏng và sưng nề ở vùng đầu, cổ, mặt và nửa thân. Khi tiếp xúc với côn trùng, người bệnh thấy ngứa, rất bỏng tại chỗ, sau 6-12 giờ sẽ xuất hiện các vết đỏ, từ 1 đến 3 ngày sau xuất hiện mụn nước trên nền da đỏ, lấm tấm bọt nước và bọt mủ. Lúc này, người bệnh có cảm giác đau, kèm theo sốt, mệt mỏi, khó chịu, nổi hạch, đau ở vùng cổ, nách, bệnh tương ứng với tổn thương, đi lại khó

khăn. Nếu tổn thương ở vùng gần mắt có thể làm sưng húp cả hai mắt, năm, bảy ngày sau mới hết.

4. Biện pháp điều trị: Việc điều trị bệnh hiện nay không khó, nhưng lại rất cần thận trọng. Đôi khi bệnh sẽ nặng hơn nếu dùng thuốc không đúng hoặc xuất hiện các dị ứng thuốc, làm lu mờ các biểu hiện ban đầu của bệnh dẫn đến khó xác định bệnh.

Nếu chỉ có vết đỏ: người bệnh chỉ cần điều trị tại nhà. Dùng nước muối loãng 9% hoặc nước vôi loãng chấm ngày ba đến bốn lần, tránh rửa nước nhiều, tránh kỳ cọ làm trợt da tróc vảy.

Nếu đau rất nhiều: có thể đến các cơ sở y tế chuyên khoa da liễu khám và điều trị bằng các loại thuốc như dung dịch yarish, dalibua, kháng sinh; các loại hồ làm dịu da như hồ nước, hồ tetra-pred.

Nếu tổn thương nhiễm trùng hóa mủ: bệnh nhân có thể dùng các dung dịch thuốc màu như milian, xanhmetylen, thuốc tím pha loãng. Sau 4, 5 ngày tổn thương hết viêm, bong vảy thì người bệnh có thể dùng các loại creme, mỡ kháng sinh hoặc corticoid. Trường hợp sốt có biểu hiện nhiễm trùng toàn thân có thể dùng kháng sinh kết hợp với kháng histamin tổng hợp và corticoid để uống. Tuyệt đối không được sử dụng phương pháp chữa dân gian như nhai gạo nếp, đổ xanh đắp lên vết đau, có thể gây nhiễm trùng nặng.

5. Phòng bệnh: Côn trùng gây bệnh bị thu hút bởi ánh sáng, nhất là ánh sáng đèn điện. Vì vậy vào buổi tối, khi bật sáng điện sẽ thu hút côn trùng bay vào nhà, bám vào

những đồ dùng trong nhà, tiếp xúc với da người và tiết độc gây viêm nhiễm da ở vùng tiếp xúc (thường là vùng da hở). Để phòng bệnh, nên đóng kín hết các cửa hoặc buồng rèm nếu bật đèn để côn trùng không bay vào nhà. Tuyệt đối không đập chết côn trùng bằng tay mà dùng tấm giẻ to, ẩm chụp vào côn trùng, sau đó lấy một tấm giẻ ướt khác lau hết những bụi phấn, nhựa còn sót lại. Chú ý phát hiện những côn trùng ở trong nước tắm, khăn mặt, quần áo trước khi dùng. Bên cạnh đó, khi đã bị bệnh, để tránh lây lan bệnh ra vùng da khác, người bệnh không nên sờ tay vào chỗ phù nề rồi lại chạm vào vùng da khác vì khi đó, chất độc từ côn trùng ở phần da viêm nhiễm sẽ bám vào phần da mới tiếp xúc và gây bệnh.

Dinh dưỡng theo mùa

Ts. Lê Đức Thuận - Phòng KĐCL Đào tạo

Sức khỏe là tài sản vô giá của con người. Để có sức khỏe tốt thì con người phải sống thân thiện, hòa đồng với môi trường tự nhiên, cùng với tự nhiên hòa thành một chỉnh thể thống nhất. Chức năng hoạt động của các cơ quan trong cơ thể con người cũng sẽ có những thay đổi liên quan mật thiết đến sự thay đổi theo mùa. Do vậy, chế độ dinh dưỡng phù hợp với điều kiện khí hậu, thời tiết (mùa nào thức ấy) sẽ đảm bảo sức khỏe.

Dinh dưỡng cân bằng và hợp lý là cần thiết giúp cơ thể phát triển toàn diện. Nghệ thuật ẩm thực của người Việt Nam dựa trên triết lý cân bằng âm dương và hài hòa về màu sắc mùi vị. Sự cân bằng âm dương được thể hiện từ nguyên liệu, gia vị, phương pháp chế biến đến dụng cụ đựng thức ăn, thực đơn và cuối cùng là sự kết hợp giữa thực đơn với cơ địa của người ăn để tạo lên sự hài hòa cả về hình thức bữa ăn với tác dụng bổ dưỡng cho sức khỏe. Thức ăn được chia thành 5 nhóm chính:

- **Hàn:** là thức ăn lạnh

- **Lương:** là thức ăn mát
- **Bình:** là thức ăn bình thường cân bằng không hàn cũng không nhiệt
- **Ôn:** là thức ăn ấm
- **Nhiệt:** là thức ăn nóng.

Theo Hải Thượng Lãn Ông thì con người ta khỏe mạnh, không bệnh tật là nhờ có sự cân bằng âm - dương, mất cân bằng này người tất sẽ mang bệnh và yếu. Ăn uống hàng ngày sẽ giúp cho sự cân bằng âm - dương theo nguyên tắc sau: Thuốc hay thức ăn hàn để trị người có trạng thái nhiệt; Thuốc hay thức ăn nhiệt để trị người có trạng thái hàn. Nếu nhầm lẫn hàn, nhiệt thì nguy cơ gây hại đến sức khỏe.

Để đảm bảo chế độ dinh dưỡng tốt thì trong khẩu phần ăn hàng ngày cần có sự thay đổi theo mùa để phù hợp với cơ thể và đảm bảo việc cung cấp năng lượng thuận tiện cho chức năng hoạt động của từng bộ phận trong cơ thể

Mùa xuân:

Là mùa vạn vật đâm chồi nảy lộc, cơ thể con người cũng tràn đầy sức sống. Mùa xuân nên ăn nhiều thức ăn thực vật, nhiều rau xanh như rau cần, cải thảo,

củ cải, măng tây, xà lách...; ăn những thức ăn ôn hòa, thanh đạm; ăn nhiều thức ăn vị ngọt để bổ tỳ khí, ăn ít thức ăn có vị chua, không nên ăn thức ăn cay chất (làm cho gan bị nóng), do đó nên ít ăn thịt dê, thịt chó, ớt, ...

Đặc biệt là mùa xuân thời tiết thay đổi, mưa nắng thất thường, do đó cơ thể cũng rất dễ bị mệt mỏi và đổ bệnh, nên thường xuyên ăn canh cá chép, canh gà hầm rau củ sẽ làm làn da khỏe mạnh, không bị khô, ngăn được bệnh cảm lạnh, ho và đau họng.

Mùa hè:

Trong những ngày hè nắng nóng, oi bức, chức năng của tim sẽ hoạt động mạnh nhất. Tim thuộc hỏa, hỏa khí chủ yếu là phát vào mùa hè, nếu hỏa khí mạnh quá thì ảnh hưởng đến phổi. Mùa hè, chức năng tiêu hóa

có phần sa sút do acid dạ dày tiết dịch ít hơn những mùa khác. Do đó, những món ăn dễ tiêu hóa, ít mỡ và chất béo, thức uống mát mẻ vừa giúp cơ thể giải nhiệt, vừa có lợi cho sức khỏe là hết sức cần thiết trong mùa hè.

Lựa chọn thức ăn cho mùa hè nên chú ý phối hợp màu sắc, mùi vị, hình dáng, nên chọn những thực phẩm kích thích dạ dày, tăng cảm giác thèm ăn như các loại rau trộn, trứng gà, trứng vịt, đậu phụ, các loại rau có tính mát như: rau muống, rau ngót, mùng tơi... Các loại canh chua nhiều nước, được chế biến đơn giản và có tác dụng làm mát cơ thể như: canh cua, hến, thịt nạc nấu chua...rất tốt cho mùa hè; Các loại canh làm từ thân cây atiso, gói giá đậu xanh, cháo đậu xanh bí đỏ, cháo đậu đen... có tác dụng mát gan, lợi tiểu. Một số gia vị nên được sử dụng như tỏi có tác dụng làm đẹp da, tăng cảm giác thèm ăn, ...Không nên ăn nhiều các món ăn lên men như: cà pháo muối, kim chi.

Mùa hè, nên ăn những hoa quả trái cây tươi, nhiều nước, nhiều vitamin C như: dưa hấu, cam, thanh long, táo, cà chua... Nên hạn chế các loại hoa quả có chứa nhiều đường như: mít, vải, nhãn, xoài... Tuy nhiên, nên ăn hoa quả trước bữa ăn ít nhất là 1 tiếng để không làm mất đi sự ngon miệng trong bữa ăn cũng như để cơ thể kịp hấp thu những vitamin có trong các loại hoa quả. Nên uống nhiều nước, nhưng không nên uống quá nhiều trước bữa ăn sẽ làm loãng dịch dạ dày, ảnh hưởng tới tiêu hóa. Ngoài ra, các loại nước ép hoặc sinh tố hoa quả cũng là những thức uống bổ dưỡng và mát mẻ dành cho cơ thể.

Mùa thu:

Trong những tháng mùa thu, nên ăn những thức ăn giàu đạm, chứa nhiều axit amin, chất đạm có nguồn gốc thực vật như đậu tằm, đậu tương, đậu Hà Lan, đậu nành, lạc, nấm hoặc bộ ngũ cốc sẽ tốt hơn cho người bị bệnh tim mạch. Nên ăn nhiều rau xanh và trái cây, không nên ăn quá nhiều thực phẩm có vị đắng. Khoai sọ là một món ăn rất tốt của mùa thu, cải bắp có lợi cho sự phát triển của trẻ nhỏ, khoai lang cũng là loại củ cung cấp nhiều protein, đường và vitamin A rất có lợi cho sự phục hồi trương lực cơ và kích thích sự thèm ăn, tốt cho thận, dạ dày và phổi.

Nên uống nước chè vì vị chất của chè có tác

dụng tốt đối với đường tiêu hoá, tạo điều kiện cho các vi khuẩn có ích trong ruột hoạt động, vitamin C trong lá chè tươi nhiều gấp 4 lần nước cam, nước chanh, trong chè còn có nhiều chất khoáng và các nguyên tố vi lượng dưới dạng hợp chất dễ hoà tan, rất cần thiết cho cơ thể...

Mùa đông:

Mùa đông không khí bên ngoài thì lạnh nhưng bên trong cơ thể thì nóng. Do đó chế độ dinh dưỡng đủ sẽ giúp cơ thể chống chọi với cái lạnh tốt nhất. Theo Đông Y, mùa đông nên ăn những thức ăn có màu trắng, xanh nhạt. Không khí lạnh lẽo khiến thận phải hoạt động rất mạnh, do đó trong ăn uống cần giảm bớt vị mặn. Nên ăn nhiều thức ăn có vị chất như: Thịt chó, thịt hầm, cá; gia vị có thể ăn ớt, tỏi, gừng... ; rau xanh có thể ăn cải thảo, khoai tây, củ cải, giá, đậu phụ, mộc nhĩ đen, nấm hương,...

Một số loại thực phẩm nên ăn nhiều trong mùa đông như: Đậu đen (có hàm lượng protein cao, có tác dụng giảm cholesterol); Sữa tươi giúp cho việc bổ sung 9 loại axit amin cần thiết, canxi; Giá đỗ tương: Trong quá trình nảy mầm, kết cấu chất protein có trong đậu tương trở nên lỏng hơn, làm tăng khả năng tiêu hoá của protein. Đồng thời, hàm lượng các vitamin B1, B2 và vitamin C cùng với chất xơ hoà tan trong nước cũng tăng lên. Bởi vậy, giá đỗ trở thành một loại rau giàu dinh dưỡng lí tưởng cho sức khỏe.

Tâm nguyện trồng cây

Hoa sẽ nở thắm vàng rực rỡ
 Từ chùa thiêng danh thắng mái trường
 “Và cây đời mãi mãi xanh tươi
 Tỏa bóng mát chở che người vạn thuở

Hoa là tinh ba, là vẻ đẹp
 Từ hoa tươi sẽ nở rộ hoa lòng
 Bao tâm hồn sẽ hướng thượng sáng trong
 Cùng điếm xuyên vườn hoa muôn hương sắc

OSAKA - Mai vàng Hoàng Hậu
 Hay còn mang tên gọi Lòng Đèn
 Trái bao đời soi sáng những tâm sen
 Cùng kiến tạo cuộc đời luôn tươi đẹp!

Mùa khai trường 2011

(Ni sư: Thích Nữ Huệ Hương,
 Đạo tràng Pháp Hoa - Quan Âm,
 Chùa Phong Hanh - TP Hải Dương)

Thành kính

Nguyễn Đình Vinh

CN. GMHS – Bệnh viện ĐK tỉnh Hải Dương

Ai qua sông chẳng một lần nhớ sóng
Đời thầy cô chở bao chuyến đò ngang
Từ thủa ấu thơ cắp sách đến trường làng
Từng con chữ hiện hình trong cõi nhớ

Phấn trắng bảng đen lật từng trang vở
Cuộc đời cô thầy vì sự nghiệp trăm năm
Tuổi học sinh sáng tựa trăng rằm
Mỗi chúng con ngày thêm khôn lớn

Những búp măng non đâm chồi xanh mơn mớn
Được thầy cô uốn nắn bảo ban
Học làm người thật lắm nỗi gian nan
Trang sách mở với vô vàn kiến thức

Gương sáng thầy cô khuôn vàng chuẩn mực
Cho chúng con vững bước tương lai
Ơn nghĩa lớn hơn biển rộng sóng dài
Chẳng khác gì công lao sinh dưỡng

Con trở về đúng mùa hoa phượng
Gặp lại thầy cô thăm lại trường xưa
Nắng xế nhạt nhòa, trời bắt chợt đổ mưa
Như muốn gửi tấm lòng con thành kính.

Em là thầy thuốc

Vũ Thị Hoài Thu - Lớp CĐ ATTP 3

Gió xuân man mác thổi sang
Blu trong gió nhẹ nhàng tung bay
Trắng tựa như những đám mây
Em là thầy thuốc, đôi tay cứu người
Luôn luôn nở những nụ cười
Để xua mệt mỏi trong người đi nhanh
Xuân sang làm lá thêm xanh
Còn đôi tay ấy làm lành vết thương
Nhẹ nhàng em đến bên giường
Kiểm tra xem có bất thường gì chẳng
Tiêm thuốc, truyền dịch, thanh băng...
Bệnh nhân ra viện em hằng ước mong
Cứu người chẳng ngại chút công
Em là thầy thuốc, tấm lòng bao dung

Lời của thầy

Trương Thị Mừng - Lớp: Điều dưỡng 7B

Rồi các em một ngày sẽ lớn
Sẽ bay xa đến tận cuối cùng trời
Có bao giờ nhớ lại các em ơi
Mái trường xưa một thời em đã sống
Nơi đã đưa em lên tầm cao ước vọng
Vị ngọt đầu đời tiếng hát ca dao
Thơ học về cái nắng xôn xao
Lòng thơm nguyên như mùi mực mới
Dẫu biết rằng những tháng ngày sắp tới
Thầy trò mình cũng có lúc chia xa
Sao lòng thầy canh cánh thiết tha
Muốn gửi các em thêm đôi điều nhắn nhủ
Một lời khuyên biết thế nào cho đủ
Các em lúc nào cũng nhớ đừng quên
Sống cho đúng với lương tâm phẩm giá ...
Rồi các em mỗi người đi mỗi ngã
Chim tung trời bay bóng cánh thanh niên

Y đức

Trương Huỳnh Núi

Nguyên giáo viên Bộ môn GDQP

Sự nghiệp trồng người đã gắng công
Nay theo y nghiệp đạt lòng mong
Vững tay chân trị cao y lý
Lấy đức làm đầu đầy nghĩa nhân

Nhân y

Vũ Thị Thuý Mai -Lớp Điều dưỡng D7B

Học trường y với bao vất vả
Khó khăn tất cả vì tương lai
Bài giảng tâm huyết trải dài
Giảng đường thân thuộc mỗi sớm mai
Quyết tâm tràn ngập đôi mắt nai
Gắng sức học xong ra thành tài
Chữ y, chữ đức vẹn cả hai.

Vui Cười

Tiết kiệm

Bác sĩ hỏi cô điều dưỡng:

- Nay, tôi đã cho bệnh nhân A nằm một giường, bệnh nhân B nằm riêng một giường, tại sao cô lại cho họ nằm chung với nhau?
- Vì thiếu giường, nên em tiết kiệm chỗ ạ!
- Tiết kiệm là thế nào?
- Thưa bác sĩ tại vì bệnh nhân A đang sốt cao, còn bệnh B thì kêu rét ạ! Nằm chung thì điều hòa... nhiệt độ cả hai ạ!

Trông quen quen, ai để quên thế nhỉ?

Hút thuốc lá có hại cho sức khỏe

Ca đặc biệt

Bác sĩ hỏi điều dưỡng:

- Nay cô, hôm nay chúng ta có những ca nào?
- Thưa bác sĩ, có hai trường hợp nhẹ: một người bị tai nạn ô tô, một người bị tai nạn sản xuất. Và một trường hợp nặng: một ông chồng không chịu rửa bát

Tình trạng khỏe mạnh

Một bệnh nhân sắp chết, bác sĩ liền trấn an anh ta:

- Huyết áp của anh bình thường, tim và phổi ổn định, nhiệt độ hạ....
- Cảm ơn bác sĩ, nghĩa là tôi chết trong tình trạng hoàn toàn khỏe mạnh

Tiền thuốc

Điều dưỡng chuẩn bị tiêm thuốc, chợt bệnh nhân kêu toáng lên:

- Á... Á... Đau quá!
- Ông này hay nhỉ, tôi đã tiêm đầu mà ông kêu ầm lên thế!
- Chân! Cái chân! Gót giày của cô đâm thủng chân tôi rồi

Một gã keo kiệt đến khám bệnh xem mình có bị tiểu đường không. Sau khi khám, bác sĩ yêu cầu anh ta ngày mai mang nước tiểu đến để kiểm tra.

Sáng hôm sau, anh chàng mang đến cả một can 5 lít đầy có ngọn. Bác sĩ rất ngạc nhiên vì thấy quá nhiều, nhưng cũng tặc lưỡi kiểm tra. Kết quả cho thấy, nước tiểu trong can không có dấu hiệu của bệnh tiểu đường.

Sau khi biết kết quả, trong lúc bác sĩ đang ghi sổ, gã keo kiệt nói:

- Cảm phiền bác sĩ cho tôi gọi điện thoại nhờ về nhà có được không?
- Không sao, xin mời anh cứ tự nhiên!
- Alô! Em đấy à! Yên tâm đi nhé, anh không bị tiểu đường, cả em, cả ông bà nội và các con chúng ta không ai bị cả.

(sưu tầm)

LỜI THỀ HIPPOCRATES

Hippocrates (460-370 tr.CN)

Tôi xin thề trước Apollon thần chữa bệnh, trước Æsculapius thần y học, trước thần Hygieia và Panacea, và trước sự chứng giám của tất cả các nam nữ thiên thần, là tôi sẽ đem hết sức lực và khả năng để làm trọn lời thề và lời cam kết sau đây:

- Tôi sẽ coi các thầy học của tôi ngang hàng với các bậc thân sinh ra tôi. Tôi sẽ chia sẻ với các vị đó của cải của tôi, và khi cần tôi sẽ đáp ứng những nhu cầu của các vị đó. Tôi sẽ coi con của thầy như anh em ruột thịt của tôi, và nếu họ muốn học nghề y thì tôi sẽ dạy cho họ không lấy tiền công mà cũng không giấu nghề. Tôi sẽ truyền đạt cho họ những nguyên lý, những bài học truyền miệng và tất cả vốn hiểu biết của tôi cho các con tôi, các con của các thầy dạy tôi và cho tất cả các môn đệ cùng gắn bó bởi một lời cam kết và một lời thề đúng với Y luật mà không truyền cho một ai khác.
- Tôi sẽ chỉ dẫn mọi chế độ có lợi cho người bệnh tùy theo khả năng và sự phán đoán của tôi, tôi sẽ tránh mọi điều xấu và bất công.
- Tôi sẽ không trao thuốc độc cho bất kỳ ai, kể cả khi họ yêu cầu và cũng không tự mình gợi ý cho họ; cũng như vậy, tôi cũng sẽ không trao cho bất cứ người phụ nữ nào những thuốc gây sảy thai.
- Tôi suốt đời hành nghề trong sự vô tư và thân thiết.
- Tôi sẽ không thực hiện những phẫu thuật mờ bàng quang mà dành công việc đó cho những người chuyên.
- Dù vào bất cứ nhà nào, tôi cũng chỉ vì lợi ích của người bệnh, tránh mọi hành vi xấu xa, cố ý và đòi bại nhất là tránh cảm dỗ phụ nữ và thiếu niên tự do hay nô lệ.
- Dù tôi có nhìn hoặc nghe thấy gì trong xã hội, trong và cả ngoài lúc hành nghề của tôi, tôi sẽ xin im lặng trước những điều không bao giờ cần để lộ ra và coi sự kín đáo trong trường hợp đó như một nghĩa vụ.
- Nếu tôi làm trọn lời thề này và không có gì vi phạm tôi sẽ được hưởng một cuộc sống sung sướng và sẽ được hành nghề trong sự quý trọng mãi mãi của mọi người. Nếu tôi vi phạm lời thề này hay tôi tự phản bội, thì tôi sẽ phải chịu một số phận khổ sở ngược lại.

8 TỘI CẦN TRÁNH CỦA NGƯỜI THẦY THUỐC THEO HẢI THƯỢNG LÃN ÔNG

1. Có bệnh nên xem xét đã rồi mới bốc thuốc mà vì ngại đêm mưa vất vả, không chịu đến thăm mà đã cho thuốc, đó là tội **LƯỜI**.
2. Có bệnh nên uống thử thuốc nào đó mới cứu được nhưng sợ người bệnh nghèo túng, không trả được vốn, nên chỉ cho loại thuốc rẻ tiền, đó là tội **BÚN XÍN**.
3. Khi thấy bệnh chết đã rõ, không nói thật mà lại nói lơ mơ để làm tiền, đó là tội **THAM**.
4. Thấy bệnh dễ chữa, nói dối là khó, le lưỡi, chau mày, dọa cho người ta sợ để lấy nhiều tiền, đó là tội **LỪA DỐI**.
5. Thấy bệnh khó, đáng lý phải nói thật rồi hết sức cứu chữa nhưng lại sợ mang tiếng là không biết thuốc, và lại, chưa chắc đã thành công, mà đã như vậy thì không được hậu lợi, nên kiên quyết không chịu chữa đến nỗi người ta bó tay chịu chết, đó là tội **BẤT NHÂN**.
6. Có trường hợp người bệnh ngày thường có bất bình với mình, khi họ mắc bệnh phải nhờ đến mình, liền nảy ra ý nghĩ oán thù, không chịu cứu chữa hết lòng, đó là tội **HẸP HỒI**.
7. Lại như thấy người mò côi, góa bụa, người hiền, con hiếu, mà nghèo đói ốm đau thì cho là chữa mất công vô ích, không chịu hết lòng, đó là tội **THẤT ĐỨC**.
8. Lại như xét bệnh còn lơ mơ, sức học còn non đã cho thuốc chữa bệnh, đó là tội **ĐÓT NÁT**.

Y tổ của Việt Nam
Hải Thượng Lãn Ông
- Lê Hữu Trác (1724 – 1791)

NHỮNG LỜI RĂN CỦA HẢI THƯỢNG LÃN ÔNG

"Đạo làm thuốc là một nhân thuật chuyên bảo vệ sinh mạng con người, phải lo cái lo của người, vui cái vui của người, chỉ lấy việc cứu sống mạng người làm nhiệm vụ của mình không nên cầu lợi kể công..."

"Thường thấy kẻ làm thuốc, hoặc nhân bệnh cha mẹ người ta ngặt nghèo, hoặc bắt bí người ta lúc đêm tối, trời mưa, có bệnh nguy cấp; bệnh dễ chữa bảo là khó chữa, bệnh khó chữa bảo là không chữa được, giờ lỏi quí quyết ấy nhằm thỏa mãn yêu cầu, rắp tâm như thế là bất lương. Chữa cho nhà giàu sang, thì tỏ tính sốt sắng, mong được lợi nhiều, chữa cho nhà nghèo hèn thì ra ý lạnh nhạt, sống chết mặc bay. Than ôi, đem nhân thuật làm chước dối lừa, đem lòng nhân đổi ra lòng buôn bán. Như thế thì người sống trách móc, người chết oán hờn không thể tha thứ được..."

"Nghề làm thuốc là nhân thuật, thầy thuốc hẳn phải lấy việc giúp

người làm điều hay. Cứu được một người thì khoa chân, múa tay cho mọi người biết, nhờ có thất bại thì giấu đi. Thường người ta hay giấu các điều xấu của mình mà không đem sự thực nói với người khác. Riêng tôi dám nói là thoát khỏi những thói đó chẳng, là vì tôi không theo con đường khoa cử nổi danh nghiệp nhà, chuyển hướng ra làm thuốc nên chỉ muốn hết sức làm những việc đáng làm, may ra khỏi hổ thẹn với đất trời, đâu dám e ngại sự chê khen, để phải hối hận với bốn phận..."

"Nghĩ thật sâu xa, tôi hiểu rằng thầy thuốc là người bảo vệ sinh mạng con người. sống chết trong tay mình nắm, họa phúc trong tay mình giữ. Thế thì đâu có thể kiến thức không đầy đủ, đức hạnh không trọn vẹn, tâm hồn không rộng lớn, hành động không thận trọng mà làm liều lĩnh học đòi cái nghề cao quí đó chẳng".

9 ĐIỀU Y HUẤN CÁCH NGÔN (HẢI THƯỢNG Y TÔNG TÂM LĨNH)

1. Phàm người học thuốc, tất phải hiểu thấu lý luận đạo Nho, có thông lý luận đạo Nho thì học thuốc mới dễ. Khi có thời giờ nhàn rỗi, nên luôn luôn nghiên cứu các sách thuốc xưa nay. Luôn luôn phát huy biến hóa, thu nhập được vào Tâm, thấy rõ được ở mắt thì tự nhiên ứng vào việc làm mà không phạm sai lầm.
2. Được mời đi thăm bệnh: nên tùy bệnh cần kíp hay không mà sắp đặt đi thăm trước hay sau. Chớ nên vì giàu sang hoặc nghèo hèn mà nơi đến trước chỗ tới sau hoặc bốc thuốc lại phân biệt hơn kém khi lòng mình có chỗ không thành thật, thì khó mong thu được kết quả.
3. Khi xem bệnh cho phụ nữ, góa phụ, ni cô... Cần phải có người nhà bên cạnh mới bước vào phòng để thăm bệnh để tránh hết sự nghi ngờ. Dù cho đến con hát, nhà thổ cũng vậy, phải đứng đàng coi họ như con nhà tử tế, không nên đùa cợt mà mang tiếng bất chính, sẽ bị hậu quả về tà dâm.
4. Phàm thầy thuốc nên nghĩ đến việc giúp đỡ người, không nên tự ý cầu vui như mang rượu lên núi, chơi bởi ngắm cảnh, vắng nhà chốc lát, lỡ có bệnh cấp cứu làm cho người ta sốt ruột mong chờ, nguy hại đến tính mạng con người. Vậy cần biết nhiệm vụ mình là quan trọng như thế nào.
5. Phàm gặp phải chứng bệnh nguy cấp, muốn hết sức mình để cứu chữa, tuy đó là lòng tốt, nhưng phải nói rõ cho gia đình người bệnh biết trước rồi mới cho thuốc. Lại có khi phải cho không cả thuốc, như thế thì người ta sẽ biết cảm phục mình. Nếu không khỏi bệnh cũng không có sự oán trách và tự mình cũng không hổ thẹn.
6. Phàm chuẩn bị thuốc thì nên mua giá cao để được loại tốt. Theo sách Lôi Công để bào chế và bảo quản thuốc cho cẩn thận. Hoặc theo đúng từng phương mà bào chế, hoặc tùy bệnh mà gia giảm. Khi lập ra phương mới, phải phỏng theo ý nghĩa của người xưa, không nên tự lập ra những phương bữa bãi để thử bệnh. Thuốc sắc và thuốc tán nên có đủ. Thuốc hoàn và thuốc đơn nên chế sẵn. Có như thế mới ứng dụng được kịp thời, khi gặp bệnh khỏi phải bó tay.
7. Khi gặp bạn đồng nghiệp, cần khiêm tốn, hòa nhã, giữ gìn thái độ kính cẩn, không nên khinh nhờn. Người lớn tuổi hơn mình thì kính trọng; người học giỏi thì coi như bậc thầy, người kiêu ngạo thì mình nhân nhượng; người kém mình thì diu dặt họ. Giữ được lòng đức hậu như thế, sẽ đem lại nhiều hạnh phúc cho mình.
8. Khi đến xem bệnh ở những nhà nghèo túng hoặc những người mồ côi, góa bụa, hiếm hoi, càng nên chăm sóc đặc biệt. Vì những người giàu sang không lo không có người chữa, còn người nghèo hèn thì không đủ sức đón được thầy giỏi, vậy ta để tâm một chút họ sẽ được sống một đời. Còn như những người con thảo, vợ hiền, nghèo mà mắc bệnh, ngoài việc cho thuốc, lại còn tùy sức mình chu cấp cho họ nữa. Vì có thuốc mà không có ăn thì cũng vẫn đi đến chỗ chết. Cần phải cho họ được sống toàn diện mới đáng gọi là nhân thuật. Còn những kẻ vì chơi bởi phóng đàng mà nghèo và mắc bệnh thì không đáng thương tiếc lắm.
9. Khi chữa cho ai khỏi bệnh rồi, chớ có mưu cầu quà cáp vì những người nhận của người khác cho thường hay sinh ra bề năng, huống chi đối với những kẻ giàu sang, tính khí bất thường mà mình cầu cạnh, thường hay bị khinh rẻ. Còn việc tặng bốc cho người ta để cầu lợi thường hay sinh chuyện. Cho nên nghề thuốc là thanh cao, ta càng giữ khí tiết cho trong sạch. Tôi xét lời dạy bảo của các bậc tiên hiền về lòng tử tế và đức hàm dục, rèn luyện cho mình rất chặt chẽ và đầy đủ. Tuy không có sự báo ứng ngay nhưng để lại âm đức về sau. Phương ngôn có câu: "Ba đời làm thuốc có đức thì đời sau con cháu tất có người làm nên khanh tướng" đó phải chăng là do có công vun trồng từ trước chăng".

(Sưu tầm - Hải Thượng y tông tâm lĩnh, 6 tập. Hội y học Dân tộc Thành phố Hồ Chí Minh tái bản, 1986).

QUY ƯỚC ĐẠO ĐỨC NGÀNH Y CỦA HIỆP HỘI Y KHOA THẾ GIỚI (WORLD MEDICAL ASSOCIATION)

Nhiệm vụ chung của người thầy thuốc: người thầy thuốc phải:

1. Thực hành nghề nghiệp và duy trì chuẩn mực chuyên môn ở mức độ cao nhất.
2. Tôn trọng quyền của bệnh nhân chấp nhận hay bác bỏ đề nghị của thầy thuốc.
3. Không để cho phán xét cá nhân bị chi phối bởi quyền lợi cá nhân hay phân biệt đối xử.
4. Hết lòng trong việc cung cấp dịch vụ chuyên môn cho bệnh nhân.
5. Hành xử thành thật với bệnh nhân và đồng nghiệp. Báo cáo cho giới chức có trách nhiệm biết những thầy thuốc thiếu y đức hoặc bắt tài hoặc có hành vi lừa đảo.
6. Không truyền chuyển bệnh nhân hoặc ra toa thuốc để hưởng lợi ích tài chính hay quà cáp.
7. Tôn trọng quyền và sự lựa chọn của bệnh nhân.
8. Có trách nhiệm giáo dục công chúng về những khám phá mới trong y học, nhưng cần phải cẩn thận trong việc áp dụng các phương pháp còn trong vòng thử nghiệm.
9. Cố gắng sử dụng tài nguyên y tế một cách sáng suốt nhằm đem lại lợi ích cho bệnh nhân và cộng đồng.
10. Tìm người điều trị nếu mình mắc bệnh.
11. Tôn trọng các chuẩn mực đạo đức địa phương và quốc gia.

Nhiệm vụ chung của người thầy thuốc đối với bệnh nhân: người thầy thuốc phải:

12. Tôn trọng sinh mạng của con người.
13. Hành động vì lợi ích của bệnh nhân.
14. Tuyệt đối trung thành với bệnh nhân. Bất cứ khi nào phương pháp điều trị hay xét nghiệm ngoài khả năng của mình, người thầy thuốc phải giới thiệu đến một chuyên gia khác.
15. Tôn trọng quyền riêng tư của bệnh nhân. Không tiết lộ bất cứ thông tin nào về bệnh nhân cho bất cứ ai, nếu không có sự đồng thuận của bệnh nhân.
16. Cung cấp dịch vụ chăm sóc trong trường hợp khẩn cấp.
17. Không quan hệ tình dục với bệnh nhân. Không lợi dụng mối quan hệ thầy thuốc- bệnh nhân.

Nhiệm vụ chung của người thầy thuốc đối với đồng nghiệp: người thầy thuốc phải

18. Đối xử với đồng nghiệp như đối xử với chính bản thân mình.
19. Không được ngấm ngầm phá hoại mối quan hệ bệnh nhân - thầy thuốc của các đồng nghiệp để thu hút bệnh nhân.
20. Giao tiếp và thông tin có hiệu quả với đồng nghiệp và những người liên quan khi chăm sóc cho cùng một bệnh nhân. Thông tin liên lạc này cần tôn trọng bí mật của bệnh nhân và chỉ giới hạn trong phạm vi những thông tin cần thiết